

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(28 липня – 3 серпня 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	10
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	26
Центральні.....	26
Регіональні.....	69
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	75

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(28.07-03.08.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

28.07.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-initsiiuie-zakonoproiekt-shchodo-detinizatsii-rynku-orendy-zhytla>

Мінрозвитку ініціює законопроект щодо демінізації ринку оренди житла

Заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська провела робочу зустріч з головою Тимчасової спеціальної комісії з питань майнових та немайнових прав ВПО, народним депутатом Павлом Фроловим. Під час зустрічі обговорили концепцію підготовленого Мінрозвитку та експертами Команди підтримки відновлення та реформ (RST) законопроекту щодо змін до Податкового кодексу. Його мета – вивести з тіні ринок оренди житла.

Документ передбачає спрощення механізму оподаткування доходів, отриманих від здачі житла в оренду, а також значне зниження ставки податку для орендодавців. Особливий акцент зроблено на підтримці внутрішньо переміщених осіб – у разі здачі житла ВПО законопроектом передбачено звільнення орендодавця від сплати податку та обов'язку подачі декларації.

За даними Державної податкової служби, протягом 2024 року лише 900 громадян задекларували понад 16 мільйонів гривень доходу від здачі житла в оренду – це менше ніж 3 млн грн податку до бюджету. Причини – високе податкове навантаження, складність процедур та відсутність стимулів для легалізації орендних відносин.

Також ці зміни дозволять спростити надання допомоги державою для внутрішньо переміщених осіб при оренді житла. Адже така допомога є можливою лише за умови укладання офіційного договору оренди.

Розроблений законопроект має на меті:

- створити зрозумілу та зручну модель оподаткування для орендодавців;
- зробити офіційну оренду житла більш економічно вигідною;
- захистити права переселенців, які орендують житло, через прозорі договори;
- забезпечити зростання надходжень до бюджету за рахунок добровільного декларування.

Концепція документа вже була представлена міжнародним партнерам, зокрема МВФ та Світовому банку, а також Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики. Після реєстрації законопроекту у ВРУ, розпочнеться парламентське опрацювання ініціативи.

30.07.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

*<https://mindev.gov.ua/news/vid-ruinuvannia-do-vidnovlennia-na-forumi-u-kyievi-obhovoryly-realizatsiiu-mekhanizmu-zhytlovykh-kompensatsii-v-ukraini>
“Від руйнування до відновлення” – на форумі у Києві обговорили реалізацію механізму житлових компенсацій в Україні*

У Києві відбувся Національний форум “Від руйнування до відновлення: забезпечення ефективного доступу до компенсаційного механізму”. Участь у заході взяла заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська.

До обговорення також долучилися представники Верховної Ради України, місцевої влади, міжнародних і громадських організацій. У центрі уваги - питання компенсацій за зруйноване житло. Зокрема, йшлося про технічні та правові особливості цього механізму, як організована робота комісій на місцях, а також які кроки плануються для розширення державної підтримки постраждалим громадянам.

У своєму виступі Наталія Козловська зосередилась на основних результатах програми “єВідновлення” та подальших кроках з підтримки громадян, які втратили житло внаслідок війни.

“Україна стала першою країною у світі, що в умовах війни впроваджує відбудову та запустила прозору, ефективну та масштабну систему житлових компенсацій. Уже понад 100 тисяч родин отримали допомогу – на ремонт або придбання нового житла. Кожна виплата - це не лише цифра, а й відновлення справедливості та повернення до гідного життя ”, – зазначила Наталія Козловська.

За словами заступниці Міністра, станом на сьогодні в межах програми «єВідновлення»:

- понад 97 тис. сімей вже отримали компенсації за пошкоджене житло на загальну суму 9,7 млрд грн;
- реалізовано майже 12 500 сертифікатів на придбання нового житла замість знищеного на загальну суму 20 млрд грн;
- 580 громадян отримали виплати першого траншу на відбудову житла на власній земельній ділянці на суму понад 713 млн грн.

Також віднедавна з'явилась можливість дистанційного обстеження житла на територіях активних бойових дій. Цей інструмент дозволяє комісіям фіксувати факт знищення житла без виїзду на місце. Натомість для цього використовуватимуть фото- та відеоматеріали, отримані за допомогою зйомки з дронів, супутникові знімки, акти ДСНС і поліції, а також матеріали, надані самими власниками житла та свідками подій.

Такий механізм надає доступ до компенсацій для людей, які втратили житло на територіях, де тривають бойові дії. Мінрозвитку вже провело серію

навчань для комісій із прифронтових регіонів, які працюватимуть із цим інструментом.

Крім того, Мінрозвитку працює над запуском нової програми підтримки для внутрішньо переміщених осіб, які втратили своє житло на тимчасово окупованих територіях. Вони зможуть отримати компенсацію для придбання нового житла, першого внеску за іпотекою або погашення іпотечного кредиту. На першому етапі програмою зможуть скористатись учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, родини загиблих Захисників і Захисниць.

02.08.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/prezentovano-rezultaty-pershoho-opytuvannya-z-pytan-zakhystu-vnutrishno-peremishchenykh-osib-v-ukrayini>

Презентовано результати першого опитування з питань захисту внутрішньо переміщених осіб в Україні

Представництво Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) разом з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини представили перший національний звіт «Опитування щодо стану захисту в Україні» внутрішньо переміщених осіб (ВПО) і тих, хто повертається з переміщення. Захід відбувся за участі представників органів державної влади, міжнародних партнерів та громадських організацій.

Автори звіту наголошують, що мета опитування — надати комплексний аналіз доступу ВПО та тих, хто повернувся, до прав і послуг, підтримати принцип «не залишити нікого осторонь» у відновленні країни та підготувати базу доказів для сталих рішень у сфері переміщення населення.

Зі вступним словом виступили Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець та Ніна Майя Шрепфер, заступниця Представника УВКБ ООН з питань захисту. Вони наголосили на критичній важливості забезпечення прав і свобод населення в умовах триваючої збройної агресії проти України.

«Наш пріоритет — максимально спростити процедури, щоб внутрішньо переміщені особи отримували підтримку швидко й без зайвої бюрократії. Ми системно залучатимемо експертизу громадського сектору й найкращі практики з регіонів, адже адресність — ключове: кожна гривня державної підтримки має “йти за людиною” та закривати її реальну потребу», — зазначила заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Інна Солодка.

Ключові результати опитування:

- 83% респондентів повідомили, що вільно пересуваються країною; лише 15% стикалися з певними бар'єрами, тож переважна більшість має доступ до потрібних маршрутів і сервісів.
- Сім'ї переважно залишаються разом. 55% респондентів не переживали розлуки з близькими. 38% респондентів перебувають у вимушеній розлуці з близькими; основними причинами є переміщення всередині країни (62%) та за кордон (15%).
- 84 % орендарів або тих, хто живе в родичів чи МТП, вважають свої житлові права достатньо гарантованими; реальний ризик виселення відчують лише близько 2 % опитаних.
- 80 % власників житла мають повний пакет правовстановлюючих документів, що спрощує доступ до компенсацій і програм відновлення.
- Більшість респондентів – власники осель в Україні. 79 % мають будинок чи квартиру.
- Понад чверть ВПО (28%) забезпечують себе заробітком. Залежність від державної соціальної допомоги, включаючи пенсії, є високою - 63% респондентів, тоді як 10% респондентів покладаються на соціальні послуги від держави.
- 69% опитаних відзначають негативний вплив ситуації на психічне здоров'я, а кожен дванадцятий (8%) вже відчуває, що «не може впоратися» з повсякденним стресом. 55% респондентів не відчують себе в безпеці через війну.
- Лише 7% внутрішньо переміщених осіб планують повернутися до місць постійного проживання протягом найближчих шести місяців; водночас середній вік цієї групи становить 57 років.

Мінсоцполітики вибудовує багаторівневу систему підтримки ВПО, яка охоплює фінансову, житлову, соціальну й інтеграційну складові.

29 січня 2025 р. запущено субсидію на оренду житла: держава покриває витрати, що перевищують 20 % доходу сім'ї. Середній розмір субсидії становить 5 332 грн, а компенсації орендодавцю — 1 833 грн. Субсидію вже призначено 76 родинам.

Соціальні послуги розширюються за принципом «гроші ходять за людиною». Експериментальний проєкт з підтриманого проживання вже об'єднав 26 надавачів, які опікуються 170 літніми людьми та особами з інвалідністю.

Разом з громадським сектором розробляється концепція «Шлях ВПО: від евакуації до інтеграції» — дорожня карта супроводу людини від моменту виїзду до повної адаптації чи повернення, з чітким розподілом ролей органів влади та громад.

Паралельно Мінсоцполітики модернізує Реєстр ВПО для точного відстеження потреб та інтегрує дані міжвідомчих баз. Усе це формує цілісний ланцюг підтримки — від негайної фінансової допомоги до стимулів для

працевлаштування, навчання й сталого житлового забезпечення, що дозволяє переміщеним відновлювати нормальне життя та робити внесок у розвиток громад.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності вітає рекомендації, сформульовані за підсумками звіту, зокрема заклик прискорити розробку нової Державної стратегії з питань внутрішнього переміщення та вдосконалити механізми довгострокових рішень у житловій, соціальній та економічній сферах. Отримані дані будуть враховані під час підготовки оновленого плану дій Мінсоцполітики на 2026 рік, спрямованого на розширення інтеграційних програм і підвищення ефективності соціального захисту ВПО.

28.07.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/u-2025-rotsi-sluzhba-zainiatosti-vzhe-vyplatyla-720-mln-hrn-v-ramkakh-proektu-armiia-vidnovlennia>

У 2025 році Служба зайнятості вже виплатила 720 млн грн в рамках проекту «Армія відновлення»

З початку року в рамках проекту «Армія відновлення» Державна служба зайнятості видала 75 тис. направлень для участі у суспільно корисних роботах. Виплачено 720 млн грн заробітної плати. Середній розмір зарплати складає 9,5 тис. грн.

Долучитися до СКР можуть офіційно зареєстровані безробітні та внутрішньо переміщені громадяни, які не мають постійної зайнятості.

Крім забезпечення зайнятості, державна ініціатива «Армія відновлення» допомагає відновлювати інфраструктуру після обстрілів, підтримувати постраждалих від війни людей і найголовніше – бути корисними для Сил безпеки та оборони.

Суспільно корисні роботи були запроваджені у 2022 року і за час дії проекту було видано понад 290 тис. направлень та профінансовано 2,5 млрд грн зарплати.

Цей проект включає такі види робіт:

- забезпечення життєдіяльності громадян, які постраждали внаслідок бойових дій та надання адресної допомоги ВПО та маломобільним групам населення;
- надання соціальних послуг в місцях зосередження ВПО та постраждалих внаслідок бойових дій;
- розвантаження, фасування та доставка гуманітарної допомоги;
- виконання допоміжних робіт для потреб ЗСУ;
- розбір завалів, відновлення житлових будинків та приміщень, розчищення залізничних колій та автомобільних доріг, пошкоджених в результаті бойових дій тощо;

- облаштування та укріплення блок-постів, фортифікаційних споруд, приміщень під укриття;
- будівництво захисних споруд цивільного захисту, укріплення дамб;
- забезпечення роботи пунктів укриття.

За направленнями Державної служби зайнятості та планами робіт військових адміністрацій вдалося організувати відновлювальні роботи у 19-ти регіонах України. Найактивніше до проекту долучається Харківська область, там видано 40,5 тис. направлень. В топ-3 лідерів також входить Донецька та Київська області – 32,4 тис. та понад 31 тис. направлень відповідно.

28.07.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-mtp-u-misti-gajvoroni-golovanivskogo-rajonu-kirovogradskoyi-oblasti

Моніторинговий візит до МТП у місті Гайвороні Голованівського району Кіровоградської області

25 липня 2025 року у місті Гайворон представництво Уповноваженого в Кіровоградській області разом з Регіональним координатором із зв'язків з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Кіровоградській області здійснили моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (МТП) внутрішньо переміщених осіб, що функціонує на базі територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Гайворонської міської ради.

На сьогодні у закладі проживає 86 осіб. Попри те, що будівля центру не є новою, вона перебуває у дуже гарному стані: приміщення охайні, доглянуті, адаптовані для комфортного тимчасового проживання. Територія простора, затишна, придатна для дозвілля та відпочинку. ВПО забезпечені всім необхідним, заклад укомплектований побутовою технікою — холодильниками, пральними машинами, електроплитами тощо, що дає можливість мешканцям самостійно організовувати побут.

Окрім цього, на базі центру функціонує Центр життєстійкості, де для ВПО регулярно проводяться тренінги, психологічні консультації, освітні заняття та майстер-класи. Така діяльність спрямована на підтримку психоемоційного стану, соціальну адаптацію та розвиток навичок самодопомоги. Керівництво територіального центру у тісній співпраці з Гайворонською міською радою постійно працює над покращенням умов проживання. Слід відзначити, що МТП у місті Гайворон є одним із найбільших у Голованівському районі. Завдяки злагодженій роботі соціальних служб заклад функціонує стабільно, хоча певні незначні потреби у додаткових ресурсах усе ще залишаються. Моніторинговий візит підтвердив: місце тимчасового проживання відповідає базовим стандартам гідного забезпечення

житлом для ВПО, а місцева влада та адміністрація центру демонструють активну позицію у підтримці людей.

За результатами моніторингового візиту буде підготовлений звіт з відповідними рекомендаціями.

Моніторинговий візит здійснено за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» в рамках проекту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється завдяки підтримці Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) — глобальна міжурядова організація. Її головна місія — підтримувати кожну й кожного, хто втратив домівку внаслідок переслідувань, насильства, війни чи катастрофи у своїй країні, допомагати їм обстоювати свої права, отримувати соціальні послуги та знаходити стійкі рішення. БФ «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» співпрацює з Агентством ООН у справах біженців в Україні з липня 2022 року.

29.07.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/vebinar-dlya-ukrayinciv-v-ispaniyi-vidpovidi-na-zapitannya-yaki-hvilyuyut-nashih-gromadyan-za-kordonom

Вебінар для українців в Іспанії: відповіді на запитання, які хвилюють наших громадян за кордоном

Сьогодні під головуванням Представниці Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України Ольги Алтуніної, відбувся черговий вебінар, присвячений обговоренню прав та можливостей громадян України, які перебувають у Королівстві Іспанія.

Спікерами заходу стали представники Офісу Омбудсмана, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства національної єдності України, Пенсійного фонду України, Київського Офісу Реєстру збитків, а також керівниця проекту Ради Європи «Полегшення доступу до прав людини і основних послуг для ВПО та осіб, що повертаються в Україну». До обговорення долучилися представники закордонних дипломатичних установ.

Учасники вебінару дізналися про інститут множинного громадянства, нові можливості в електронній системі охорони здоров'я (зокрема — запровадження особистого кабінету пацієнта), функціонування платформи «е-Консул», процедуру поновлення пенсійних виплат за кордоном, а також алгоритм звернення до Реєстру збитків для відшкодування шкоди, завданої збройною агресією РФ.

Відтак учасники отримали фахові відповіді на свої запитання й подякували за інформаційно-просвітницьку роботу Офісу Омбудсмана.

Представниця Уповноваженого Ольга Алтуніна подякувала всім присутнім за активну участь та підтримку українців за кордоном.

Місцеве самоврядування

01.08.2025

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/mom-ta-kropivnitska-miska-rada-buduvatimut-zhitlo-dlya-pereselentsiv-u-ramkah-proektu-housing>

МОМ та Кропивницька міська рада будуватимуть житло для переселенців у рамках проєкту «Housing»

Міжнародна організація з міграції завершила попередній аналіз об'єктів, запропонованих містом, і переходить до відбору земельних ділянок, які відповідатимуть напрацьованим критеріям. Це дозволить уникнути ситуацій, коли інші громади пропонують приміщення, що технічно не підходять для житла.

Одним із об'єктів, які подала міська рада, є гуртожиток у селищі Новому, де планується створити 105 смарт-квартир. До цього проєкту вже виявила інтерес Бахмутська громада, з якою Кропивницький співпрацює.

«У місті проживає близько 23 тисяч зареєстрованих переселенців, з яких понад 9 тисяч — з Донецької області. Станом на сьогодні, на отримання житла офіційно зареєстровані 762 родини ВПО. Забезпечення їх житлом — наш пріоритет, тому ми активно працюємо з міжнародними партнерами», — зазначив заступник міського голови Кропивницького Олександр Мосін.

Окремо під час зустрічі обговорили проєкт забудови по вулиці Державності. Реалізація цього об'єкта перебуває на етапі перепідписання угоди з Європейським банком реконструкції та розвитку у межах державної програми «Відновлення України».

МОМ також розглядає три земельні ділянки площею 38 га, 4 га та 0,9 га, які можуть бути залучені для багатоквартирної забудови в рамках проєкту «Housing». Йдеться як про будівництво нових будинків, так і про реконструкцію існуючих об'єктів — гуртожитків, лікарняних корпусів, санаторіїв тощо. Важливою умовою є наявність інженерних мереж та розвинутої інфраструктури.

Модель реалізації проєкту передбачає співвідношення 80/20: 80% квартир призначатимуться для ВПО на умовах доступної оренди, а 20% — для інших потреб громади.

01.08.2025

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/u-vorzeli-vidkryly-drugu-chergu-pansionatu-dlya-lyudej-starshogo-viku-ridni-lyudy/>

У Ворзелі відкрили другу чергу пансіонату для людей старшого віку «Рідні Люди»

Відкриття другої черги пансіонату для людей старшого віку «Рідні Люди» відбулося у селищі Ворзель Бучанського району за сприяння Київської обласної державної адміністрації.

В урочистому заході взяли участь заступник голови Київської ОДА Іван Добровольський та директор Департаменту соціального захисту населення КОДА Ігор Мещан.

Це вже другий етап масштабного проєкту, який реалізується благодійним фондом «До України з любов'ю» (Do Ukraine With Love). Пансіонат надає прихисток людям старшого віку, які втратили свої домівки внаслідок війни, окупації та бойових дій.

«Цей проєкт є яскравим прикладом справжнього гуманізму в дії. Коли люди старшого віку втрачають все через війну, найважливіше — дати їм не просто дах над головою, а справжній дім. Це те, що ми бачимо тут, у Ворзелі», — зазначив Іван Добровольський.

Якщо в першій черзі, відкритій рік тому, знайшли нову оселю 15 осіб, то тепер ще 47 людей переїхали до новозбудованих, надзвичайно зручних, безпечних і затишних помешкань, створених спеціально для їхнього комфорту.

У межах другої фази збудовано ще один житловий будинок, три дуплекси та п'ять форплексів — двоповерхових будинків, кожен на чотири квартири.

Загалом облаштовано 24 кімнати, розраховані на проживання по дві особи. У майбутньому заплановано створення ще близько 60 кімнат, щоб дати можливість більшій кількості людей відчувати домашнє тепло.

Після завершення всіх етапів будівництва пансіонат зможе прийняти близько 170 людей, які опинилися у складних життєвих обставинах через війну — це справжній подарунок надії для тих, хто думав, що все втрачено назавжди.

Проєкт втілюється виключно за кошти донорів зі США — українців в еміграції, американських родин, церков і волонтерів.

28.07.2025

Харківська обласна військова адміністрація

<https://kharkivoda.gov.ua/news/132250>

Розбудовуємо безбар'єрну інфраструктуру у закладах Харківської області – Олег Синегубов

Безбар'єрність — коли можеш звернутись до лікаря без жодних перепон. У місті Дергачі Харківської області після капітальної реконструкції завершено відновлення амбулаторії загальної практики сімейної медицини з урахуванням принципів безбар'єрності.

Відтепер медичний заклад повністю забезпечує доступність медичних послуг для всіх категорій населення, зокрема осіб з інвалідністю, ветеранів і маломобільних пацієнтів. Відновлення амбулаторії стало можливим завдяки системній роботі обласної військової адміністрації в межах реалізації політики безбар'єрності.

«Створення безбар'єрного середовища на Харківщині — це чітке завдання, визначене Президентом України. Відбудова амбулаторії у Дергачах — це приклад того, як мають виглядати сучасні медичні заклади: безпечні, доступні, функціональні для всіх без винятку. Ми продовжуємо створювати доступну інфраструктуру, аби кожен мешканець області, чи то ветеран, чи переселенець, чи маломобільна особа, мав гарантований доступ до якісних медичних послуг. Безбар'єрне середовище має бути нормою, особливо під час війни», — зазначив начальник Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов.

Амбулаторія обслуговує понад 14 тисяч осіб, серед яких мешканці Дергачівської громади та внутрішньо переміщені особи. У закладі працюють дев'ять сімейних лікарів та одинадцять медичних сестер. Після оновлення приміщення стало двоповерховим, його площа понад 500 квадратних метрів.

«Наша мета забезпечити комфорт кожному декларанту. Ми обслуговуємо всі категорії населення. Після оновлення амбулаторія стала світлою, просторою та зручною для пацієнтів з особливими потребами», — зазначила директорка Центру первинної медичної допомоги м. Дергачі Марія Хвисюк.

У межах реконструкції враховано всі сучасні вимоги доступності: облаштовано широкі дверні прорізи, встановлено пандуси, підйомник на другий поверх, доступні санвузли, контактну плитку й інформаційні таблички зі шрифтом Брайля для людей з порушенням зору. Особливу увагу приділено потребам ветеранів війни. Нова інфраструктура дала можливість людям з особливими потребами самостійно пересуватися в межах медичного закладу без сторонньої допомоги.

«Доступ до лікування має бути рівним для всіх. Тут я можу самостійно дістатися до будь-якого кабінету. Це дуже важливо — почуватися незалежним і не обмеженим у пересуванні. Якби не підйомник, для мене б другого поверху

просто не існувало», – наголошує пацієнт медичного закладу, ветеран Дмитро Шептуха.

На Харківщині триває реалізація політики безбар'єрності, яка забезпечує доступність послуг незалежно від віку, стану здоров'я чи життєвих обставин.

01.08.2025

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/informatsijna-zustrich-dlya-vpo-aktualna-pidtrymka-ta-roz-yasnennya/>

Інформаційна зустріч для ВПО: актуальна підтримка та роз'яснення

Начальник відділу з інтеграції та підтримки внутрішньо переміщених осіб Анастасія ЛИТВИН на запрошення ГО «Північна правозахисна група» взяла участь у черговій інформаційній зустрічі для переселенців, яка відбулася у бібліотеці-філії № 1 «Сумської публічної бібліотеки».

Розповіли учасникам про:

- можливість подати заяву до Департаменту щодо визначення потреби на поселення у тимчасові модульні споруди на умовах короткострокового / непостійного проживання;
- постійну роботу департаменту у сфері працевлаштування ВПО, співпрацю з центром зайнятості та організацію регулярних зустрічей для переселенців.

Акцентували увагу, що департамент продовжує прийом документів для всіх видів допомог, а також житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг.

Після зустрічі Анастасія ЛИТВИН надала відповіді на індивідуальні питання учасників та додаткові роз'яснення щодо можливостей соціального захисту.

Подібні зустрічі — це частина системної роботи Департаменту з інформаційної підтримки та супроводу внутрішньо переміщених осіб у Сумській міській територіальній громаді.

29.07.2025

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/75342/nabori-produktiv-harchuvannya-ce-sutteva-ekonomiya-dlya-rodini-pereselenka-z-avdiivki-pro-otrimannya-bezkoshtovnoi-dopomogi-u-dnipri>

«Набори продуктів харчування — це суттєва економія для родини», — переселенка з Авдіївки про отримання безкоштовної допомоги у Дніпрі

У Дніпрі переселенці регулярно та безкоштовно отримують набори харчів у межах Комплексної програми підтримки ВПО на 2022–2026 роки. Серед них і Олена Міщенко. Жінка разом із чоловіком евакуювалася з Авдіївки після масованого обстрілу 3 роки тому.

«Виїхали, коли в сусідній будинок влучив снаряд. Чоловіка поранило, його рятували медики з Покровська, а потім — у лікарні Мечникова. Тепер ми вже три роки живемо в Дніпрі, набори отримуємо регулярно. У них є все необхідне: тушковане м'ясо, каші з м'ясом, рибні консерви, цукор, чай, кава. Я дуже вдячна. Без цих наборів було б набагато важче. Вони суттєво допомагають економити», — поділилася пані Олена.

Від початку лютого 2025 року у Дніпрі безкоштовно видали 7214 наборів продуктів харчування. У липні планують понад 1600.

«Такі набори можуть отримати внутрішньо переміщені особи, які зареєстровані у м. Дніпрі після 24.02.2022, проживають у МТКП (гуртожитках чи шелтерах) та належать до вразливих категорій. Це люди похилого віку та з інвалідністю, матері з дітьми, діти від 3 до 18 років, законний представник дитини або недієздатної особи. Окрім того, одноразово набори надаються переселенцям, які не належать до вищезазначених категорій, вперше прибули до Дніпра після 24 лютого 2022 року, проживають у гуртожитках чи шелтерах та мають відповідну довідку», — зазначила завідувачка сектору соціального захисту ВПО управління у справах ветеранів та ВПО Дніпровської міської ради Юлія Крохмаль.

Щоб отримати допомогу, необхідно із відповідною заявою звернутися до управління соціального захисту за місцем проживання ВПО із такими документами:

- паспорт;
- довідка ВПО;
- свідоцтво про народження дитини (у разі потреби);
- документ, що підтверджує інвалідність (за наявності).

Люди, які перебувають на обслуговуванні в Дніпровському міському центрі соціальних служб, можуть оформити заяву на отримання наборів безпосередньо там.

01.08.2025

Дніпропетровська обласна державна адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/na-dnipropetrovshchyni-zasidannia-koordtsentru-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia-prysviatyly-pytanniam-dopomohy-pereselentsiam>

На Дніпропетровщині засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення присвятили питанням допомоги переселенцям

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Дніпропетровській ОВА говорили про допомогу переселенцям. На

порядку денному – облаштування місць тимчасового проживання та їх підготовка до зими, компенсації для тих, хто надав прихисток, інтеграція ВПО в громади.

«Питання підтримки внутрішньо переміщених осіб вкрай актуальне для області. Ми прийняли понад 450 тис людей з інших регіонів. До того ж, евакуація проводиться із прифронтових громад Дніпропетровщини», – зазначила заступник начальника ОВА Надія Задорожна.

Заступник начальника управління департаменту соцзахисту населення ОВА Євгенія Ексузян розповіла, що за півроку ВПО на Дніпропетровщині виплатили 2,4 млрд грн підтримки.

«В області створені 126 місць тимчасового проживання для переселенців. Втім, їх кількість потрібно збільшувати, знаходити довгострокові рішення. Це системний виклик. Наша мета – не просто допомогти, а створити умови для гідного життя», – сказала вона.

Цьогоріч Уряд вдосконалив механізм надання установам компенсацій за розміщення ВПО. Зокрема, зменшив час очікування закладами коштів.

«Компенсація надається за спожиті житлово-комунальні послуги, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого побутового палива під час тимчасового розміщення ВПО. Її призначають на півроку з моменту подання заяви. Після цього періоду виплату продовжують автоматично на наступні 6 місяців», – пояснила заступник начальника ГУ Пенсійного фонду України у Дніпропетровській області Олена Болжеларська.

Співзасновниця Всеукраїнської спілки прихистків Людмила Діннік розповіла, що минулоріч під час підготовки до зими до них найчастіше зверталися з потребою в генераторах та пальному.

«Пріоритетом на цей опалювальний сезон стали запити на збереження тепла. Прихистки потребують заміни вікон, оновлення дахів, утеплення будівель. Актуальними залишаються запити на зимовий одяг, ковдри, подушки, постільну білизну», – повідомила вона.

Засновник благодійного фонду «Globa22» Олексій Савчук наголосив, що слід не просто створювати «ліжко-місця» для переселенців, а працювати саме з людиною.

«Нам дуже мало зараз облаштувати місце для проживання. Потрібно дати певний супровід цій сім'ї. Часто в МТП створюють умови для того, щоб підвищити спроможність людей, які зараз опинилися в складних життєвих обставинах. У когось це дитячі простори. У когось – соціальне підприємництво», – сказав він.

Зустріч провели у змішаному форматі – офлайн і онлайн. Долучилися понад півсотні членів Координаційного центру.

28.07.2025

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://www.vin.gov.ua/dep-smp/71592-zhytlo-dlia-vpo-novi-mozhlyvosti-cherez-dialoh-i-partnerstvo>

Житло для ВПО: нові можливості через діалог і партнерство

Нещодавно відбулася інформаційна сесія «Діалог. Субсидія на оренду житла для ВПО: від експерименту до системного рішення».

Тема надзвичайно важлива для регіонів, які стали новим домом для сотень тисяч внутрішньо переміщених осіб. Для Вінниччини це питання особливо актуальне: область прийняла понад 300 тисяч ВПО, з яких 142 тисячі залишаються тут і сьогодні.

Від початку повномасштабного вторгнення головним завданням стало створення гідних умов для тих, хто змушений був залишити свої домівки. Завдяки тісній співпраці з міжнародними партнерами вдалося реалізувати низку ініціатив у сферах житла, гуманітарної підтримки та інтеграції.

Субсидія на оренду житла для ВПО - це більше, ніж допомога. Це:

- шанс на стабільне життя для тисяч родин;
- підтримка розвитку місцевого ринку житла;
- зменшення тиску на тимчасові прихистки;
- крок до повноцінної інтеграції в громадах.

Вінниччина підтримує цю ініціативу та готова активно долучатися до формування сталих житлових рішень на національному рівні.

29.07.2025

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/71608-na-vinnychchini-vidbulos-pershe-zasidannia-koordynatsiinoi-komisii-z-obliku-objektiv-nerukhomoho-maina-dlia-prozhyvannia-vpo>

На Вінниччині відбулось перше засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна для проживання ВПО

Нарада відбулась під головуванням заступника начальника ОВА (CDTO) Андрія Кавунця, за участі представників РВА, профільних структурних підрозділів ОВА та установ області.

У межах заходу учасники комісії проаналізували перелік об'єктів (як комунальної так і державної форм власності), які після проведення ремонтних або реконструктивних робіт можуть бути використані як житлові окремі приміщення для тимчасового проживання сімей ВПО.

Як зазначив Андрій Кавунець, станом на сьогодні на Вінниччині проживає близько 142 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, постійно продовжується евакуація - як централізована, так і самостійна.

«Ми повинні чітко розуміти у якому стані знаходяться об'єкти, яких ремонтів вони потребують для того, щоб формувати нові місця проживання для вимушених переселенців. Разом з тим, ми повинні пам'ятати, що війна триває, збільшується кількість населених пунктів і громад, з яких оголошується централізована евакуація. В будь-який момент кількість вимушених переселенців може зрости досить стрімко, то ж ми маємо бути готові зустріти евакуйованих громадян та забезпечити їх житлом», - зауважив заступник начальника ОВА.

Окремо учасники комісії визначили які саме об'єкти першочергово можуть бути обстежені фахівцями, що входять до комісій при військових районних адміністраціях.

31.08.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/232045>

Партнери вкотре підтримали мешканців модульного містечка

Нещодавно один із великих проєктів з підтримки ВПО в Полтавській області перетнув дворічну межу від початку свого функціонування. Йдеться про модульне містечко для ВПО, облаштоване в межах міжнародної ініціативи за фінансової підтримки Уряду Великої Британії.

Із липня 2023 року цей прихисток розпочав розміщувати осіб та за два роки свого функціонування став тимчасовою домівкою для майже 300 ВПО. Донині у модульному містечку проживають понад 200 людей. Там створено належні умови для розміщення, приготування їжі, відпочинку та дозвілля.

Полтавський обласний центр соціальних служб, як орган управління МТП, докладає всі зусилля для залучення партнерських організацій для проведення змістовного дозвілля мешканців, надання гуманітарної допомоги, підтримки їх ментального здоров'я та зміцнення соціальної згуртованості.

Вкотре мешканці отримали гуманітарну допомогу у вигляді продуктивних наборів від партнера «Diasonia ECCB Ukraine». Благодійний центр «Diasonia ECCB Ukraine» – українська філія великої європейської благодійної організації діє в м. Полтаві (вул. Пилипа Орлика, 20/1, координатор офісу Іван Чабан 095-887-42-63).

31.08.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/232100>

Відбулося засідання Координаційної комісії, що займається обліком нерухомого майна для розміщення ВПО

Під головуванням заступника начальника ПОВА Антона Чубенка відбулося засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб при Полтавській обласній військовій адміністрації.

До участі долучилися представники профільних департаментів, управлінь, громад та установ області.

«Фонд Держмайна надав перелік об'єктів, які потрібно обстежити та промоніторити. Щоб забезпечити новим житлом вимушених переселенців, потрібно мати точну інформацію про стан об'єктів та обсяг необхідних ремонтів. Не можна забувати, що бойові дії тривають, і зростає число населених пунктів та громад, звідки проводиться евакуація. До роботи вже долучилися Полтавський та Миргородський райони», – сказав Антон Чубенко.

Полтавською районною військовою адміністрацією опрацьовано Реєстр державного нерухомого майна на території Полтавського району. Наразі до Реєстру вже включено 271 об'єкт. За результатами комісії прийнято рішення розпочати обстеження 12 об'єктів, які можуть бути використані для проживання внутрішньо переміщених осіб після відповідного оновлення. Миргородською районною військовою адміністрацією опрацьовано Реєстр державного нерухомого майна на території Миргородського району. Наразі до Реєстру включено 279 об'єктів. в 133 об'єкти обстеженні.

У ході заходу члени комісії обговорили перелік об'єктів комунальної та державної форм власності, які після ремонту або реконструкції можуть бути переобладнані на окремі житлові приміщення для тимчасового розміщення сімей ВПО. Також акцентували на питанні використанні відумерлої спадщини.

Комісія визначила об'єкти для першочергового обстеження фахівцями районних військових адміністрацій та окреслила подальші кроки координації.

28.07.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/143140>

«Вільні разом»: у Львові відкрили центр підтримки ВПО з Херсонщини

28 липня у Львові розпочав роботу координаційний центр підтримки внутрішньо переміщених осіб з Херсонщини «Вільні разом». Він працює на вул. Генерала Чупринки, 71.

У новоствореному просторі вимушені переселенці з Херсонської області зможуть отримати юридичні та психологічні консультації, поради щодо працевлаштування, гуманітарну допомогу, а також доступ до електронних сервісів і соціальної підтримки.

До відкриття центру долучилися перший заступник начальника Херсонської ОВА Дмитро Бутрій, заступник начальника Львівської ОВА Іван Собко, представники обласної влади, соціальних служб, партнерських організацій та бізнесу.

«Ми добре розуміємо, через які випробування довелося пройти жителям Херсонщини. Війна розділила родини, забрала домівки, позбавила звичного життя. Але сьогодні Львів – це не просто безпечне місце, а й простір підтримки. Центр «Вільні разом» стане осередком турботи, адаптації, взаємодопомоги та сили нашої громади. Дякую Херсонській ОВА за ініціативу, а кожному партнеру – за те, що ми об'єднуємо зусилля заради людей», – зазначив Іван Собко.

Центр у Львові став частиною всеукраїнської ініціативи Херсонської обласної військової адміністрації. Подібні простори вже працюють у дев'яти містах України.

Центр «Вільні разом» у Львові діятиме як багатофункціональний простір, де ВПО зможуть отримати:

- інформаційну підтримку – консультації з відновлення документів, оформлення виплат та соціальних послуг;
- психологічну допомогу – індивідуальні та групові сесії з фахівцями для подолання стресу, тривоги та наслідків ПТСР;
- освітні та культурні ініціативи – мовні курси, майстер-класи, творчі зустрічі, які сприятимуть адаптації та інтеграції в нове середовище.

Також центр стане платформою для взаємодії представників місцевої влади, громадських організацій та самих переселенців. Тут відбуватимуться зустрічі, партнерські ініціативи й події, що сприятимуть не лише відновленню, а й розвитку.

«Наше завдання – не просто допомогти людям, які втратили свої домівки, а створити для них нові можливості. Центр «Вільні разом» – це місце сили, підтримки та розвитку. Ми дякуємо Херсонській ОВА за довіру, а львівській громаді – за готовність підставити плече. Львівщина й надалі залишається безпечним тилом і партнером для тих, хто потребує допомоги», – наголосила директорка департаменту соціального захисту населення Львівської ОВА Тетяна Крут.

02.08.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/143529>

У липні координаційні центри Львівщини опрацювали понад 660 звернень і надали понад 1600 послуг

Протягом липня 10 координаційних центрів, що діють на території Львівської області, отримали 661 звернення від внутрішньо переміщених осіб та жителів громад і надали 1628 послуг. У багатьох випадках люди отримували кілька послуг одночасно — дві, три, а іноді й чотири.

У липні 10 координаційних центрів отримали 661 звернення та надали 1628 послуг.

Зазначимо, що деякі люди, звертаючись до наших центрів, отримують одразу кілька послуг — дві, три, а іноді й чотири. Із загальної кількості тих, хто звернувся, 225 осіб (34%) живуть у місцях тимчасового проживання або орендують житло.

Протягом місяця команда працювала над такими напрямками:

- Гуманітарна допомога — 504 звернень (їжа, вода, гігієна, медичні матеріали, ліки)
- Психологічні консультації — 191 звернення (індивідуальні, групові, кризові)
- Юридичні звернення — 138 (пенсії, втрачені документи, майно, підприємництво)
- Психосоціальні послуги в громадах — 28 звернень (підтримка ветеранів, психологи, духовна підтримка)

У гуманітарному напрямку ми співпрацювали з багатьма партнерами. Серед них: Самбірська РО Товариства Червоного Хреста України, БФ «Право на захист» (реєстрація на допомогу від УВКБ ООН), БО «Діагномед», БФ «Карітас» Стрийської Єпархії, БФ «Я Маріуполь».

Юридичну та психоедукаційну допомогу надавали: БО «Право на Захист», ГО «Львівський центр медіації», фахівці для ветеранів, а також команда БО «ЯМаріуполь» — для людей із Маріуполя та околиць.

Психологічну підтримку надавали: психологи в офісах центрів і МТП, БО «Мальтійська служба допомоги України», ГО «Перший жіночий ветеранський простір «Рехаб», БФ «Рокада», ГО «Міжнародна Антинаркотична Асоціація» (Львівський район), а у Дрогобицькому районі фахівці з центру «Назарет» провели групове заняття про залежність.

Упродовж місяця у області відбулись такі важливі події:

- Людей літнього віку підтримували фахівці HelpAge International в Україні;
- У Стрийському районі БФ «Регіон Карпат» NEEKA провели тренінг «Стратегія інтеграції в громаді»;

- У Шептицькому районі відбувся тренінг-майстерка «Домашнє та гендерно зумовлене насильство: знаю, запобігаю, впливаю» від UNFPA Ukraine;
- ГО «Птаха України» проводила виїзди до Прихистків/МТП у Золочівському, Самбірському, Яворівському районах для виявлення потреб ВПО;
- 1272 людини пройшли навчання про маршрути допомоги дітям з аутизмом і СДУГ у всіх районах Львівщини: <https://loda.gov.ua/news/143331>.

Також на останньому засіданні Координаційного центру при ЛОВА підготували проєкт звернення до Кабміну. Завдяки підтримці Максима Козицького вже є звернення до двох міністерств і запущена петиція щодо умов оплати і навантаження практичних психологів/соцпедагогів у школах: <https://petition.kmu.gov.ua/petitions/8346>

01.08.2025

Волинська обласна державна адміністрація

<https://www.voladm.gov.ua/new/pidtrimka-vpo-yaki-stali-zhitelyami-volini-zalishayetsya-prioritetom-oblasnoyi-politiki-ivan-rudnickiy/>

«Підтримка ВПО, які стали жителями Волині, залишається пріоритетом обласної політики», – Іван Рудницький

Сьогодні начальник Волинської ОВА вкотре провів онлайн-зустріч з представниками ВПО та благодійних організацій для обговорення питань, які турбують людей.

Як відмітив очільник області, кількість звернень значно поменшала, у порівнянні із початком року. Цьому позитивно сприяє проведена робота всіх залучених структур.

Наприклад, з 54 волинських громад – 50 уже затвердили свої програми соціального захисту або внесли зміни до існуючих. При підготовці до нового опалювального періоду також врахували можливість забезпечення дровами або виплати компенсацій. В надання гуманітарної допомоги активно включилась Рада волонтерів та благодійників при ОВА: багатьом людям замінили вікна та двері, надали побутову техніку, оновили приміщення, опікуються переселенцями літнього віку та людьми з інвалідністю.

Зокрема, завдяки співпраці з бізнесом вдалось суттєво відремонтувати гуртожиток Рожищенського фахового коледжу, щодо якого у березні звернулись мешканці-переселенці. Днями начальник ОВА особисто побував у громаді та відвідав жителів гуртожитку. Тут полагодили дах, встановили пандус. Наступним кроком має стати встановлення нового котла і термомодернізація будинку, зауважив Іван Рудницький.

Впродовж місяця фахівці обласного департаменту соціального захисту населення спільно з представниками обласної Ради ВПО об'їжджали нові

місця компактного проживання. Зараз ведуться роботи з облаштування додаткових 100 місць у Любомлі, Троянівці, Хотячеві. Спільно з громадами працюємо над тим, аби забезпечити тимчасове житло хорошими умовами: кухнями, санітарними кімнатами, теплом тощо. Також враховують потреби людей з інклюзією.

«Завдяки співпраці з радами ВПО, які працюють в кожній громаді, та підтримці моєї радниці пані Ірини Пилипенко, ми швидше дізнаємось про потреби людей і спільно шукаємо рішення», – зауважив начальник Волинської ОВА. До слова, вже зараз обласний департамент соціального захисту населення під керівництвом профільного заступника голови Романа Романюка опрацьовує пропозиції до нового бюджетного року, щоб врахувати всі потреби і підсилити соціальні програми.

Іван Рудницький висловив вдячність усім партнерам – волонтерам та благодійникам, за важливий вклад у забезпечення добробуту ВПО та загалом за всю роботу, яку вони провадять на Волині.

«Також дякую громадам, соціальним працівникам та нашим жителям, які стали активніше відстоювати власні інтереси», – наголосив очільник Волині.

Голова Ради з питань ВПО при Волинській ОВА Ірина Пилипенко закликала долучатись до оновлення складу обласної ради ВПО, процес якого триватиме до 31 серпня.

«Хочу нагадати, що спливає термін рад ВПО і потрібне переформатування. Також і обласна рада з питань ВПО формується терміном на 2 роки, документи від заявників приймаються до 31 серпня. Закликаю усіх подавати свої кандидатури, щоб обласна рада представляла інтереси ВПО з цілого регіону», – відзначила пані Ірина.

28.07.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/rozshyrennia-pidtrymky-evakuiovanykh-u-tranzytnomu-punkti-donetskoj-oda>

Розширення підтримки евакуйованих у транзитному пункті Донецької ОДА

28 липня заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Олександр Шевченко здійснив робочий візит до транзитного пункту, що був створений Донецькою ОДА для координації евакуації жителів області. Він особисто оглянув роботу пункту та поспілкувався з його співробітниками та представниками міжнародних організацій.

Цей транзитний пункт є складним механізмом допомоги та порятунку людей, що є результатом спільної роботи великої команди центральної влади, благодійних та міжнародних організацій, а також громад Донеччини. Його створення та безперебійна робота дозволяють надавати повний супровід та

підтримку внутрішньо переміщеним особам, поки для них не буде знайдено безпечний прихисток у більш спокійних регіонах України.

Від вересня 2024 року, з початку роботи пункту, його послугами скористалися 15 тисяч осіб. Розселення потребували 3062 людини, серед яких 587 дітей та 454 маломобільні особи, і всі вони були успішно розміщені в безпечних областях. Протягом липня цього року, через значне ускладнення безпекової ситуації на Донеччині, кількість відвідувачів значно зросла – послугами центру скористалися понад 2000 осіб. Щодня транзитний пункт приймає від 150 до 300 осіб, його робота цілодобова, оформлення відповідних документів евакуйованим триває до пізньої ночі.

Транзитний пункт забезпечує широкий спектр послуг:

- Оформлення грошової допомоги.
- Надання гуманітарної, психологічної та медичної допомоги.
- Транспортування до нового місця проживання.
- Оформлення необхідних документів.
- Гаряче харчування.

Під час візиту Олександр Шевченко зустрівся також з представниками організації "Лікарі без кордонів", які планують організувати на базі пункту свою мобільну клініку, що значно розширить можливості медичної допомоги для евакуйованих осіб.

30.07.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/sportyvnyi-prostir-dlia-vpo-z-donechchyny-initsiatyva-ia-ka-obiednuie-ta-nadykhaie>

Спортивний простір для ВПО з Донеччини – ініціатива, яка об'єднує та надихає

У межах роботи з внутрішньо переміщеними особами Донецький обласний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» створив спортивний простір, який згуртував одразу п'ять напрямків регулярної діяльності.

Головна мета – надати можливість переселенцям із Донецької області підтримувати фізичну форму, спілкуватися та відчувати єднання.

Серед ключових напрямів активностей:

- тренажерна зала – щотижневі заняття у Дніпрі під керівництвом тренера Артема Пантелєєва: учасники мають змогу покращити фізичну форму та підтримати здоров'я у комфортних умовах;
- волейбольні тренування – заняття у Дніпрі, які проводить наставник Сергій Кудін, сприяють командній згуртованості та відновленню спортивного ритму життя;

- тренування з фітнесу у Києві з тренером Лілією Дмитрієвою заряджають бадьорістю та допомагають тримати себе у тонусі багатьом ВПО з Донеччини;
- біговий клуб «Донеччина» – справжній приклад сили спільноти: щотижня близько 40 учасників долають сумарно понад 1000 км, що дозволяє клубу стабільно входити до топ-3 бігових спільнот України;
- зустрічі з шахів та шашок – інтелектуальні заходи для ВПО з Донеччини, що проходять на регулярній основі в місті Дніпро;
- футбольна секція, яка нещодавно стартувала у Дніпрі, вже демонструє динамічний розвиток та має високу зацікавленість з боку учасників.

Такий простір – більше, ніж тренування. Це місце відновлення, підтримки та єдності. Середовище, у якому спорт стає джерелом сили та віри в себе навіть у найскладніші часи.

Цей шлях долається разом із партнерами ДОЦФЗН «Спорт для всіх» – хабами, місцевими центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» Донецької області, що системно опікуються ВПО з Донеччини. Одні з найнадійніших та найактивніших – Центр підтримки ВПО Краматорського району «МиРазом» (м. Дніпро) та культурний хаб «Донеччина» (м. Київ), чия підтримка стала важливим чинником стабільного розвитку спортивного простору.

01.08.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-provely-zasidannia-koordinatsiinykh-tsentriv-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia>0108

На Донеччині провели засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення

У липні проведено засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення при Бахмутській, Маріупольській, Краматорській, Покровській та Волноваській районних державних адміністраціях, районних військових адміністраціях та 28 місцевих військових адміністраціях, до яких долучилися представники департаменту соціального захисту населення та інших структурних підрозділів Донецької облдержадміністрації.

Учасники засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Бахмутській РВА порушили питання щодо взаємодії з благодійними організаціями, фондами стосовно забезпечення гуманітарних потреб цивільного населення Бахмутського району; розглянули питання задоволення освітніх, культурних потреб, патріотичного виховання молоді, окремо зазначили про необхідність залучення до занять спортом.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Маріупольській РВА обговорили питання реалізації

експериментального проєкту щодо надання базової соціальної допомоги, розглянули перелік послуг служби зайнятості для переселенців. Ознайомилися з діяльністю Маріупольського фахового коледжу державного вищого навчального закладу «Приазовський державний технічний університет» та релокованих медичних закладів Донецької області. Також присутні підбили підсумки навчального року 2024-2025 рр., особливу увагу приділили підготовці до нового навчального року в контексті змін до законодавства.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Краматорській РВА говорили про організацію роботи щодо створення комунальними надавачами соціальних послуг в більш безпечних областях України відділень підтриманого проживання або стаціонарного догляду за людьми, які потребують стороннього догляду. Також присутні розглянули питання протидії пожежам у природних екосистемах, зазначили про необхідність організації здійснення заходів з протипожежного захисту лісових масивів, сільськогосподарських угідь та об'єктів природно-заповідного фонду.

Учасники засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Покровській РВА приділили увагу питанню гендерно зумовленого насильства, підвели підсумки проведеної роботи з питань запобігання та протидії насильству і торгівлі людьми за I півріччя 2025 року.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Волноваській РВА говорили про надання гуманітарної допомоги центрами підтримки ВПО «Пліч-о-пліч» за I півріччя 2025 року; роботу щодо психосоціальної підтримки населення, що постраждало внаслідок воєнних дій, та підтримки ментального здоров'я за I півріччя 2025 року. Присутні ознайомилися із результатами реалізації молодіжного екопроєкту «Еко стиль життя: гармонія через природу», який реалізувався за підтримки ЮНІСЕФ, ГО «Заходи» та Донецької облдержадміністрації. Приділили увагу проблемним питанням, які виникають в громадах під час надання допомоги населенню.

У територіальних громадах під час засідань Координаційних центрів підтримки цивільного населення порушені такі нагальні питання:

- виконання програм підтримки та інтеграції ВПО і мешканців, які перемістились до більш безпечних регіонів України, соціального захисту та підтримки Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;
- аналіз звернень громадян та потреб ВПО, надання матеріальної та гуманітарної допомоги населенню;
- робота з міжнародними та благодійними організаціями, фондами, партнерами щодо надання всебічної допомоги ВПО;
- діяльність центрів/хабів підтримки ВПО, центрів життєстійкості;
- психосоціальна підтримка та підтримка ментального здоров'я в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;

- надання адміністративних та соціальних послуг;
- робота Рад з питань внутрішньо переміщених осіб, Координаційних центрів підтримки цивільного населення;
- реалізація молодіжної політики у громадах, діяльність Молодіжних рад;
- підготовка до опалювального сезону 2025 - 2026 рр.;
- пошкоджене та знищене майно на території громад; напрямки вирішення житлового питання мешканців громад, які перемістилися (евакуювалися) до більш безпечних регіонів України;
- організація надання медичних послуг населенню;
- перебіг кампанії оздоровлення та відпочинку дітей у 2025 році;
- робота служб у справах дітей в умовах воєнного стану;
- проведення заходів із вшанування пам'яті загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України; щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності; патріотичних, культурних, мистецьких та спортивних заходів.

Приділили увагу проведенню евакуації населення, сімей з дітьми, маломобільних осіб та осіб з інвалідністю до безпечних регіонів України та подальшому їх розселенню.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

01.08.2025

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/politics/news/vid-derzhavy-oblasti-ta-mizhnarodnykiv-u-sumskiy-ova-rozkryly-skilky-otrymuiut-pereselentsi>

Від держави, області та міжнародників: у Сумській ОВА розкрили, скільки отримують переселенці

Вимушені переселенці, що залишили населені пункти Сумщини через агресію РФ, отримують щомісячну допомогу від держави та області у декілька тисяч гривень, але також можуть розраховувати на одноразову виплату від міжнародних організацій у 10 800 грн. Про це стало відомо з відповіді на запит LIGA.net від обласної військової адміністрації регіону.

"З державного бюджету надається щомісячна допомога на проживання внутрішньо переміщеним особам у сумі 2000 грн на дорослу особу та 3000 гривень на дитину або особу з інвалідністю", – йдеться у документі. Ці суми передбачені для ВПО й з інших областей України.

Водночас в ОВА повідомили, що з обласного бюджету також щомісяця виплачують 2000 грн на кожну евакуйовану дитину.

Крім того, додали в обладміністрації, є міжнародна допомога обсягом 10 800 грн на одну особу: її одноразово виділяють людям, які евакуюються з прикордонних громад області та реєструються благодійними фондами – ці кошти виплачує Всесвітня продовольча програма ООН, Агентство ООН у справах біженців, а також неурядові закордонні організації JERU, ACTED, "Людина в біді" та Данська рада у справах біженців (DRC) та інші.

Як пояснили в обладміністрації, ці 10 800 грн виплачуються через міжнародний переказ Western Union.

Загалом, через російську загрозу, наразі евакуювано 56 178 осіб, з них – 8033 дитини, залишається вивезти 33 302 людини, серед них 679 дітей, розповіли в ОВА.

За її даними, евакуації в області підлягають мешканці чотирьох районів, 18 територіальних громад, 213 населених пунктів:

- в межах 5-кілометрової зони від державного кордону з РФ – 115 населених пунктів;
- в понад 5-кілометровій зоні – 98 населених пунктів.

02.08.2025

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/politics/news/viy-na-rosii-proty-ukrainy-vtomyla-poliakiv-pidtrymka-bizhentsiv-vpala-doslidnyky>

Війна Росії проти України втомила поляків, підтримка біженців впала – дослідники

На початку 2025 року підтримка українських біженців у Польщі знизилася до 53% серед поляків. Однак лавиноподібного зростання кількості атак на українців там немає, сказав LIGA.net керівник центру досліджень Польща-Україна Даріуш Матерняк з Варшави для розбору "Українці, забирайтеся геть". Чому ростуть антиукраїнські настрої в Польщі".

"Також на це не вказує статистика. Можливо, більше побутових інцидентів, що не є злочинами, але вони погіршують атмосферу польсько-українських відносин", – сказав він.

За даними опитування CBOS, на початку 2025 року підтримка українців серед поляків становила лише 53%. Ця цифра знизилася, порівнюючи з березнем 2022 року, коли підтримка була на рівні 94%.

Також впала і кількість тих, хто підтримує прагнення України стати членом Євросоюзу – з 55% до 39%.

Дослідниця польсько-українських відносин Ольга Попович сказала LIGA.net, що ситуація закономірна на тлі зростання ультраправих і популізму в Європі. За її словами, це наслідок неадекватної політики лібералів – маятник спочатку надто хитнувся ліворуч, тепер праворуч. У відповідь на зайву толерантність пішла показова нетолерантність.

Окрім цього, Попович вважає, що війна Росії проти України втомила поляків, історичні й економічні суперечки наклалися і погіршували ставлення до українців. З крайніх правих середовищ негатив проти українців і перетік у суспільство.

29.07.2025

ЕСПРЕСО

<https://espresso.tv/svit-u-partii-sholtza-proponuyut-pozbaviti-sotsdopomogi-ukrainskikh-cholovikiv-prizovnogo-viku>

У партії Шольца пропонують позбавити соцдопомоги українських чоловіків призовного віку

У партії "Християнсько-соціальний союз" (CSU) пропонують позбавити українських чоловіків соціальних виплат, які отримують біженці з України в Німеччині.

Про це Bild повідомив експерт із зовнішньої політики від CSU Штефан Маєр.

У партії колишнього канцлера Німеччини Олафа Шольца вважають, що чоловіки призовного віку з України не мають права на виплати: вони повинні працювати або воювати в Україні.

"Потрібно нарешті покласти край отриманню соціальної допомоги (Bürgergeld) чоловіками з України призовного віку. Якщо майже 151 тис. українців віком від 18 до 63 років отримують у нас допомогу, то щось тут не так. Ця категорія осіб не має права на таку соціальну виплату і повинна або працювати тут, у Німеччині, або проходити військову службу в Україні", – сказав Маєр.

Згідно з даними на 14 червня 2025 року, з початку повномасштабної війни до Німеччини прибуло 304 144 українських чоловіків призовного віку. Майже половина з них (49,54%) отримує соціальну допомогу.

Своєю чергою посольство України в Німеччині повідомило журналістам, що значна частина чоловіків у ФРН перебуває там законно і зареєстрована в системі військового обліку.

"Було б неправильно звинувачувати всіх українських чоловіків за кордоном у порушенні законів або ухиленні від мобілізації. Перебування українських чоловіків за кордоном не заборонено", – йдеться у відповіді на запит видання.

02.08.2025

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-povernennya-dodomu-chi-povertayutsya-ukraintsi-z-za-kordonu-i-yak-dopomagaє-u-tsomu-derzhava>

Чи повертаються українці з-за кордону і як допомагає у цьому держава

Попри активну фазу війни та часті ракетні обстріли росіян, українські родини все ж повертаються додому. Біженці, які знайшли тимчасовий прихисток за кордоном, їдуть в Україну, аби возз'єднатись з сім'єю, знайти роботу і жити у власному помешканні.

Серед стримуючих факторів – особиста безпека і безпека дітей. Відповідне дослідження про повернення українців додому проводила Міжнародна організація з міграції (МОМ)

Числа і масштаби: скільки українців вже повернулося

Станом на 2025 рік, за даними організації, залишається близько 9,4 млн громадян України, які були змушені покинути свої домівки. З них 3,8 млн складають внутрішньо переміщені особи, а 5,6 мільйона перебувають за кордоном, переважно в країнах Європейського Союзу.

На початку повномасштабного вторгнення цифри були вищими, адже повернення з-за кордону тривають. За даними МОМ, 1,1 млн українців уже повернулися з-за кордону до своїх домівок, а ще 340 тисяч залишаються внутрішньо переміщеними після повернення.

Так, згідно з опитуваннями, найчастіше повертаються не цілі родини, а окремі їхні члени. Основні мотиви повернення – емоційні та родинні. 70% українців, які повернулися з-за кордону, зазначили що головною причиною стало бажання бути вдома або возз'єднатися з родиною. Для порівняння, серед внутрішньо переміщених таких лише 34%.

Серед другорядних причин можливість знайти роботу (28%) та доступ до житла (23%). Частка осіб, які повернулися з-за кордону через фінансові труднощі в інших країнах, зростає. Більшість українських біженців прибувають із країн ЄС, але географія стає ширшою. Якщо раніше 93% поверталися з Європейського Союзу, то нині ця частка зменшилася до 77%. Зросли повернення з Канади, Молдови та Болгарії.

Попри сильне бажання повернутися, лише третина українців бачить цей шлях реалістичним у короткостроковій перспективі. Решта ж чекають покращення безпекової та соціальної ситуації. За даними МОМ, 61% біженців в Європі або планують повернення, або мають на це надію. Проте реінтеграція потребує не лише волі самих громадян, а й чіткої державної політики. Зараз брак доступу до документування, житла, роботи та соціальних послуг може перетворити повернення з надії на нову кризу. Кожен четвертий із тих, хто повернувся, сказав, що розглядає можливість поїхати знов.

Повернення з окупованих територій може перетворитись на бюрократичне пекло

Про проблеми із поверненням з-за кордону, а також з тимчасово-окупованої території на підконтрольну Україні територію, розповідають і правозахисники та громадські активісти, які допомагають українцям впорядкувати та виготовити відповідну документацію. Анастасія Коваль, старша правова аналітикиня на пряму допомоги особам без громадянства БФ "Право на захист" розповіла для Еспreso, що серед тих, хто повертається в Україну є значна частина молодих людей, які на початок війни з Росією і 2014 році були ще дітьми.

"За час роботи нашого фонду ми спостерігаємо тенденцію, що значна частина людей з тимчасово окупованих територій або вже повернулися до України, або мають намір це зробити. Це переважно молоді люди, які на момент окупації у 2014 році були ще неповнолітніми й ніколи не мали українського паспорта.

Ці люди не бажають залишатися в окупації – навіть попри наявність родини чи соціальних зв'язків. Вони прагнуть жити в Україні й докладають чималих зусиль, аби отримати український паспорт або інші документи, які дозволяють їм легально проживати в країні. Проте процедура ускладнена. Через втрату державою архівів із тимчасово окупованих територій (до 2014 року) часто неможливо підтвердити їхню особу та належність до громадянства України", – розповідає правозахисниця.

Особливо складно, кажуть, повернутися тим, хто ніколи не мав жодних документів або має лише свідоцтво про народження. У таких випадках навіть перетнути кордон буває неможливо, оскільки спрощений порядок, який дозволяв раніше таким людям звертатись за оформленням паспорта за кордоном або перетинати кордон зі свідоцтвом про народження, нині не діє.

"Ще одна категорія – особи без громадянства. Це люди, які народилися або тривалий час проживали в Україні, але змогли юридично підтвердити свій статус лише з 2021 року. Деякі з них мали посвідки на тимчасове проживання. Під час війни вони виїхали за кордон, але зараз не можуть повернутися, бо закон дозволяє перетинати кордон лише за наявності спеціального посвідчення для виїзду за кордон, яке можливо оформити лише в Україні. Посвідчення особи на повернення, своєю чергою, доступне тільки тим, хто має постійне місце проживання в Україні, а таких – одиниці.

Хоча з початку повномасштабної війни Україна вживала певних заходів (наприклад, спрощення правил оформлення паспортів та перетину кордону), загальної стратегії щодо повернення українців наразі немає. Допомога держави в окремих випадках є, проте її недостатньо, особливо в контексті документування", – пояснила Анастасія Коваль.

Як наголошують правозахисники, першочерговим завданням для людини, яка повертається з тимчасово окупованих територій, є отримати паспорт громадянина України або статус особи без громадянства. Без цього

неможливо отримати ані медичну допомогу, ані соціальні гарантії, і навіть працевлаштуватись чи вільно пересуватись країною.

"З досвіду нашого фонду, багато людей отримують неправомірні відмови при поданні документів, навіть за наявності адвоката. Якщо ж людина звертається самотійно, шанс отримати допомогу ще менший. Це серйозно ускладнює їхню реінтеграцію, знижує рівень соціальної та економічної включеності й, зрештою, стримує бажання повертатись в Україну.

Більшість із цих людей є надзвичайно вразливими. Їм 18-20 років, вони повертаються до країни, в якій юридично ніколи не були громадянами, і не мають жодної підтримки чи власного майна. У таких умовах вкрай важливо, щоби держава не тільки декларувала наміри повернення громадян, а й забезпечувала реальні механізми підтримки та документування", – резюмували у БФ "Право на захист".

Який алгоритм дій якщо є бажання повернутись в Україну з-за кордону

У громадській організації для підтримки громадян, які повертаються або планують повернення в Україну "Повертайся додому" написали покроково план, як діяти, аби без проблем повернутись додому.

Перше - повідомити уповноважені органи про свої наміри. Якщо в країні перебування було отримано статус тимчасового захисту з відповідними видами підтримки, то перед поверненням в Україну варто завчасно поінформувати уповноважені органи влади та організації приймаючої країни про свої наміри повернутись в Україну, а також дізнатись про вимоги та обов'язкові процедурні кроки перед поверненням.

Якщо діти відвідують заклади освіти приймаючої країни, то повідомити керівництво такого закладу. Доречно також подбати про розірвання договорів з роботодавцем, договір про оренду житла та комунальні послуги, інтернет, телебачення, мобільний зв'язок, медичне обслуговування, страхування, банківський рахунок тощо.

Друге - розв'язати питання з податками. Якщо у приймаючій країні було зареєстровано підприємницьку діяльність, проте є намір припинити її перед поверненням в Україну, тоді необхідно звернутися за роз'ясненнями до місцевої податкової служби, подбати про припинення трудових договорів.

Наступне - отримати необхідні документи. Варто подбати про отримання довідок від уповноважених органів та осіб приймаючої країни. Наприклад довідка з місця роботи та підтверджувальні документи щодо досвіду, кваліфікації та стажу сприятимуть працевлаштуванню в Україні; довідка від уповноваженого органу про суму сплачених податків і зборів, довідка зі школи, в якій навчалася дитина, з даними про період навчання, перелік предметів, результати оцінювання, систему оцінювання та особистими даними, спростить процес підготовки до зарахування дитини у школу після повернення.

Перевірити наявність і терміни документів: паспорт громадянина України для виїзду за кордон (закордонний паспорт), у тому числі біометричний.

Продовжити термін дії закордонного паспорта або оформити нові документи є можливість у дипломатичних установах України або представництвах ДП "Документ" в країнах перебування.

В Україну також можна повернутися за наявності внутрішнього паспорта або ID-картки, а у випадку з дітьми може використовуватись свідоцтво про народження. У такому випадку необхідно звернутися до дипломатичної установи України за кордоном для отримання посвідчення особи на повернення в Україну.

28.07.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/projects/1091307.html>

Гуманітарна допомога в Україні під тиском: війна, фінансова рецесія і виклики безпеки

Альянс українських організацій громадянського суспільства (УКР ОГС) та Платформа гуманітарних неурядових організацій (НУО) залучили близько EUR5,4 млрд для гуманітарного реагування в Україні з початку повномасштабного вторгнення РФ, а допомогу постраждалим надали 69 млн разів у різних напрямках - від евакуації до допомоги постраждалим.

Про це директорка Альянсу Міла Леонова розповіла під час дискусії в пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» за участі представників українських та міжнародних гуманітарних організацій, які від початку повномасштабного вторгнення працювали над мобілізацією всіх необхідних для допомоги Україні ресурсів.

Втім, учасники заходу наголосили, що всі досягнення мають високу ціну - насамперед для самих працівників гуманітарного сектору, які ризикують своєю безпекою і ментальним здоров'ям.

Головні виклики сфери гуманітарного реагування

Працівники гуманітарних організацій в Україні щодня працюють у надзвичайно складних умовах. Як зазначив Юзеф Ланг, заступник директора International NGO Safety Organization в Україні, постраждалих серед гуманітарних працівників стає дедалі більше.

“Якщо протягом минулого року нами було зафіксовано що найменше 150 інцидентів, унаслідок яких постраждали гуманітарні працівники або майно гуманітарних організацій, під час яких загинуло щонайменше 11 працівників або волонтерів і ще 29 було поранено, то лише за перше півріччя цього року вже зафіксовано щонайменше 98 таких інцидентів. Унаслідок них загинуло шість осіб, а ще 29 отримали поранення - тобто стільки ж, скільки за весь минулий рік”, - наголосив він.

У травні 2024 року Швейцарія очолила ухвалення резолюції Ради безпеки ООН №2730, яка вперше в історії зосереджена виключно на захисті гуманітарного персоналу, зазначив керівник гуманітарної допомоги в Україні Швейцарського агентства з розвитку та співробітництва Серж Умов.

“Особливу увагу в документі приділено національним і місцевим працівникам, які становлять переважну більшість серед постраждалих. Це питання стає дедалі важливішим, адже минулого року було зафіксовано найбільшу кількість жертв серед гуманітарних працівників, і переважна більшість із них - саме національні працівники. Дуже важливо пам’ятати про це і прагнути до реальних змін”, - відзначив він.

Водночас, за словами Умова, гуманітарна сфера у всьому світі переживає рецесію і фінансування скорочуються. Недостатня підтримка змушує організації концентрувати ресурси лише на прифронтових регіонах, залишаючи поза увагою переселенців у центральних та західних областях.

"Для великої кількості внутрішньо переміщених людей, які поїхали в центральні і західні області, по суті, немає фінансування. Це не значить, що не треба допомагати прифронтовим територіям, дійсно, це наш фокус. Але розподіл ресурсів потрібно гармонізувати", - підкреслила заступниця директорки Гуманітарної платформи НУО Олександра Буглак.

Ця тенденція призводить до небезпечного “тренду” - переселенці, не отримавши підтримки у більш безпечних регіонах, повертаються додому.

"Є факти поранень, навіть загибелі внутрішньо переміщених осіб з дітьми на Донеччині, які були евакуйовані і повернулись", - розповіла членкиня правління фонду "Схід СОС" Оксана Куянцева.

Кадровий ресурс гуманітарних організацій теж виснажується. «Ми порахували, що з 2022 року надали понад 3 мільйони послуг, і відповідно на наших працівників лягло понад 3 мільйони важких історій. Це травма свідка, вигорання, когнітивне виснаження, посттравматичні стани - особливо серед тих, хто працює на прифронтових територіях. Ми дійшли до потреби створення формули психологічної стійкості, яка має бути доступною не лише психологам чи соціальним працівникам, а всім, хто стикається з бенефіціарами або обробляє їхні історії. Важливо, щоб кожен працівник знав, як не лише надати першу психологічну допомогу, а й отримати її - і, за потреби, надати її собі”, - зазначила керівниця програми психологічної підтримки Карітас України Ірина Максименко.

Як допомогти тому, хто допомагає іншим?

Одним з рішень цих проблем учасники заходу бачать впровадження підходу Duty of Care - морального та юридичного зобов’язання організацій дбати про безпеку своїх працівників. У партнерстві з Альянсом УКР ОГС та Гуманітарною платформою НУО Швейцарська агенція розвитку та співробітництва розробила мінімальний пакет Duty of Care, який включає страхування, психосоціальну підтримку, індивідуальні аптечки, засоби захисту та навчання з безпеки.

"Ми вважаємо, що ці п'ять елементів є мінімальними для того, щоб забезпечувати захист волонтерів, і ми закликаємо великі міжнародні організації, також інших донорів, для того, щоб вони не забували включати саме цей пакет у свої бюджети, коли вони реалізують проекти з гуманітарної допомоги", - підкреслив координатор програм гуманітарної допомоги посольства Швейцарії Олег Масик.

"Співробітники та волонтери є найбільшим надбанням кожної організації. Коли ми захищаємо та піклуємося про людей, які допомагають людям, ми посилюємо підтримку постраждалих громад. Завдяки цьому гуманітарний сектор може покращити свою стійкість, рівність та справедливість", - наголосив директор Protect Humanitarians Олів'є Вандекастіле.

Засновник місії "Харків" Росс Скавронський закликав зробити Duty of Care основою сталого соціального пакета для гуманітарних організацій. "Сьогодні міжнародні організації пропонують такі пакети, з якими національні не можуть конкурувати. Через це багато співробітників переходять у міжнародні структури. Щоб підсилити українські організації, ми маємо бачити цей пакет як довгострокову інвестицію в людей", - сказав він.

За словами керівниці напряму взаємодії з органами влади Альянсу УКР ОГС, підхід Duty of Care вже отримав підтримку в Офісі президента України та профільному міністерстві. Водночас віцепрезидентка зі стратегічних партнерств Фонду Східна Європа Віра Недзведська закликала сектор об'єднуватися для змін у законодавстві для впровадження підходу Duty of Care на національному рівні.

Заступник гендиректора з розвитку програм та інновацій Товариства Червоного Хреста України Ілля Клецьковський також наголосив на необхідності системного моніторингу атак на працівників гуманітарного сектору, як порушення міжнародного гуманітарного права. "Коли гуманітарні працівники чи приміщення гуманітарного значення страждають внаслідок воєнних дій, це порушення міжнародного гуманітарного права. Ми повинні створити систему, де можна обліковувати порушення цього права", - сказав він.

Учасники заходу також погодились, що у напрямку фінансування необхідні певні зміщення акцентів.

Леонова підкреслила, що питання фінансування не можна залишати лише на плечах міжнародних донорів. "Ми маємо зараз не тільки думати про донорів інституційних, а ми маємо думати про те, як ми всередині в Україні можемо мобілізувати внутрішні ресурси, як ми маємо працювати з нашими партнерами, такими як приватний сектор, як зміцнити між нами довіру. І точно так само - працювати з державою", - зазначила вона.

31.07.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1091782.html>

Переселенці становлять близько 40% поміж інвесторів в проєктах "Інтергал-Буду" на заході країни

Покупці зі сходу, півночі чи центру України становлять 35-45% від загальної кількості інвесторів в проєкти "Інтергал-Буду" на заході країни, повідомила пресслужба компанії.

"Покупці зі сходу, півночі чи центру країни дійсно активніші після 2022 року, зараз в середньому це 35-45% від загальної кількості клієнтів. Решта — це переважно місцеві мешканці, які вже раніше інвестували в компанію, знають бренд, довіряють нам", - повідомив комерційний директор західного регіону компанії Іван Кошевий.

Він повідомив, що у Львові зараз сім активних проєктів, разом із клубними будинками та великими житловими комплексами. У Чернівцях та Житомирі — по одному активному проєкту, але обидва масштабні. У Чернівцях житловий комплекс налічуватиме 13 будинків і матиме власний торговельний центр. У Житомирі комплекс складатиметься з шести будинків: частина вже здана, інші наразі в роботі.

В цілому покупці стали більше цікавитися технологією будівництва, найчастіше запитують про матеріали, з яких будується будинок, цікавляться товщиною стін, енергоефективністю фасадного утеплення, якістю вікон, типом підведених комунікацій, наявністю індивідуального опалення тощо.

За словами Кошевого, у проєктах в західних регіонах не втрачає актуальності попит на квартири на верхніх поверхах, але в цілому помітне зростання інтересу до перших поверхів.

"Покупці, особливо родини з дітьми чи літніми людьми, дедалі частіше звертають увагу на зручність швидкого доступу до укриття", - зазначив він.

Будівельна компанія "Інтергал-Буд" працює на ринку житлової нерухомості з 2003 року. У портфелі компанії - 107 житлових проєктів. У 2024 році було побудовано та введено в експлуатацію майже 358,5 тис. кв. м нерухомості, що відповідає 3,8 тис. квартирам у 20 будинках.

31.07.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/blog/1092024.html>

Загублені між кордонами: як Україні повернути своїх громадян

У травні–червні 2025 року Аналітичний центр Gremi Personal провів власне соціологічне дослідження серед громадян України, які проживають у Польщі, щоб з'ясувати, наскільки українці відчувають себе інтегрованими у

польське суспільство. Дані дослідження засвідчили, що попри роки життя за кордоном, чимало громадян все ще не почуваються у Польщі "своїми" і розглядають повернення додому як реальну опцію. Правда, за умови базових гарантій: безпеки, роботи, житла та передбачуваного державного курсу. Саме за таких умов планують повернення до України 17,9% опитаних центром тимчасових біженців.

Серед головних причин, які спонукають українців повернутися додому — не відсутність документів чи незнання мови, а відсутність відчуття прийняття з боку суспільства. 69% респондентів стикалися з негативним ставленням з боку поляків, 50% — досі майже не мають неформального контакту з поляками поза роботою.

При цьому, як стверджують українці, негативна реакція щодо них посилилась під час передвиборчих кампаній та економічної нестабільності — коли саме іноземці, зокрема українці, у звинуваченнях поляків стали зручними "винними" за зниження зарплат, черги до лікарів та конкуренцію за соціальні ресурси.

Як результат, тимчасові біженці з України опинилися у ситуації подвійної реальності: з одного боку — економічна стабільність, з іншого — відсутність відчуття довгострокової перспективи й емоційної безпеки, що змушує їх шукати можливості повернення додому.

Але виникає питання: як організувати повернення українців з-за кордону? Та чи має Україна державну стратегію, яка здатна репатріювати наших громадян?

Міжнародна практика

Чому важливо говорити про стратегію? Досвід інших країн свідчить: коли йдеться про масове повернення мігрантів із-за кордону, справді ефективними виявляються не поодинокі акції чи приватні ініціативи, а саме комплексні державні стратегії.

Візьмемо, до прикладу, Італію. Щоб заохотити своїх громадян, які проживали за кордоном мінімум два роки, повернутися держава на п'ять років зменшила їм оподаткування доходу та продовжила пільги до 13 років для викладачів та науковців. Як результат, між 2015 та 2021 роками схемою скористались близько 24,5 тис. імпатріатів, з яких 1,2 тис. — науковці та викладачі.

В Іспанії діяло одразу кілька рівнів програм з повернення емігрантів. Наприклад, держава пропонувала допомогу із соціальним страхуванням тим іспанцям, хто повертався після роботи за кордоном без відповідного заробленого стажу. Також у країні пропонували грант для створення власного бізнесу й супровід із навчанням управлінню компанією. А для повернення фахівців віком до 36 років — компенсацію витрат на переїзд і працевлаштування.

Також варто згадати й Ізраїль, у якому закон про повернення діє з минулого століття. Окрім того, що він дає право всім євреям та їхнім нащадкам на громадянство Ізраїлю без додаткових умов, ця держава запропонувала

репатріантам ще й низку соціальних гарантій на кшталт преференційного податкового та соціального статусу, спеціальні програми для академіків, бізнесменів та їх сімей із супровідними грантами й курсами івриту. Крім того, мережа Israel House через десятки глобальних центрів досі консультує усіх бажаючих щодо роботи, житла, освіти та відкриття бізнесу в країні.

Завдяки такій державній політиці щорічно до Ізраїлю додатково поверталися тисячі висококваліфікованих ізраїльтян.

Варіанти дій для України

Що з цього переліченого досвіду могла б використати Україна? Звичайно, сфокусуватися на стимулах: податкові пільги чи одноразові гранти, як бачимо, дають змогу країнам залучити назад своїх професіоналів і підприємців.

Тим паче, що у випадку з тимчасовими мігрантами з України мова справді йде не про людей без перспектив, а саме про фахівців із досвідом роботи за кордоном — вони мають знання європейських стандартів, ділові зв'язки та нові вміння. І цей досвід — справжній капітал, який повернеться в Україну разом із ними й допоможе відбудовувати країну після війни.

Також обов'язково забезпечити громадянам, які хочуть повернутися на батьківщину, допомогу з документами, житлом та працевлаштуванням. Закриття цих важливих для людей потреб підвищує шанс на їх повернення в рази.

Дозволить не втратити фахівців і множинне громадянство, яке вже запровадили в Україні. Адже багато українців, попри те, що отримують громадянство інших країн, не хочуть втратити зв'язок з батьківщиною і планують вести бізнес одразу у кількох державах.

І головне, необхідно постійно комунікувати з діаспорою. Не на рівні громадських діячів чи волонтерів, а на рівні держави. Нехай це будуть офіційні "хаби" на кшталт Israel House, громадські центри чи центри єднання. Неважливо що. Головне, щоб вони підсилили довіру та інформаційну доступність серед тимчасових біженців, а не були лише популістським проєктом. Щоб діаспора почула, що їй пропонує Україна, і що вона справді потрібна своїй державі.

03.08.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1092914.html>

Лідер ХСС Зедер хоче скасувати соцвиплати для українських біженців

Прем'єр-міністр Баварії і голова Християнсько-соціального союзу (ХСС) Маркус Зедер хоче скасувати соціальні виплати для українських біженців, які прибувають в Німеччину, повідомляє Bild.

"Потрібно забезпечити, щоб більше не було жодних виплат громадян для всіх, хто приїхав з України. Це має стосуватися не лише тих, хто приїде в майбутньому, але всіх", - заявив він у неділю на ZDF.

На його думку, виплати допомоги заважають інтеграції на ринку праці: попри добру освіту та наявність навичок, багато українців не влаштовуються на роботу.

За офіційними даними, 2024 року Німеччина витратила 22,2 мільярда євро на виплати іноземцям за програмою Bürgergeld, з них 6,3 мільярда - на біженців з України. Зедер має намір домогтися змін у рамках урядової коаліції, хоча його пропозиція виходить за межі раніше узгодженого плану.

29.07.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-posol-bodnar-pro-bulinh-i-povernennya-ukrayintsiv/33487575.html>

«Зараз не час ділитися на тих, хто поїхав і хто лишився» – посол у Польщі про повернення українців

Після повернення додому з-за кордону українці, які вимушено виїжджали через війну, можуть зазнати проблем, вважає посол України в Польщі Василь Боднар.

Як сказав дипломат в інтерв'ю Радіо Свобода, «діти, які залишились під час війни, і діти, які приїхали, вони між собою не розуміють один одного». За його словами, найбільш бажаною з боку держави є зараз політика з повернення людей, об'єднання і створення для них умов.

«Є люди, які вже зараз звертаються... Питання, пов'язані з поселенням, зі влаштуванням на роботу і з розв'язанням проблемних питань, які пов'язані з пенсіями, картками та іншими речами, які людей турбують. Від нас залежить, чи створимо ми такі умови, які дозволять людям повернутися», – розповів посол.

Він також заявив про велике бажання людей повертатися.

«Якщо ви говорите з біженцями, з людьми, які виїхали не добровільно, а під силою обставин, то процентів 70 із них скаже, що вони хочуть повертатися. Я стараюся практично кожного місяця організовувати різні вікові і навіть різні групи по інтересах і ті, які представляють різні прошарки суспільства, щоб вони розказували про свої проблеми і також плани на майбутнє. От хто вже дійсно зачепився, ну процентів 15–20, вони так само залишаються, подалися на громадянство можливо, хтось створював бізнес, почуває себе добре. Але більшість кажуть, якщо завтра припиняється війна, ми їдемо додому», – каже Василь Боднар.

На запитання про те, чи присутній страх серед українських чоловіків, які за кордоном, що коли вони повернуться, їх будуть засуджувати, Василь Боднар відповів: «Ні, нема цього страху, тому що, мені здається, зараз не час

ділитися на тих, хто поїхав, хто лишився. Ми самі собі будемо створювати додаткові проблеми такими поділами».

30.07.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/ty-yak-povernennya-bizhentsitendentsiyi/33489252.html>

100 тисяч українців повертаються додому кожні пів року, але готові виїжджати знову

Від початку повномасштабної війни Росії проти України кожен четвертий українець був змушений залишити свою домівку, йдеться у звіті Міжнародної організації з міграції, оприлюдненому у липні.

Загалом 5,6 мільйона людей виїхали з України через війну.

Щопівроку близько 100 тисяч біженців повертаються додому, і все частіше – з неєвропейських країн або ширшого кола держав-членів ЄС. Переважно вони оселяються у західних та центральних областях, уникаючи прифронтових регіонів через небезпеку та зруйноване житло.

Водночас майже кожен четвертий із тих, хто повернувся, розглядає можливість знову залишити те місце, де перебуває зараз, а кожен п'ятий – думає про повтору міграцію за кордон.

Актуальні тенденції міграції та причини, які на них впливають, проаналізував проєкт Радіо Свобода «Ти як?».

Кожні шість місяців до України повертається близько 100 тисяч воєнних біженців. Цей показник залишається стабільним із вересня 2023 року.

У Міжнародній організації з міграції прогнозують, що тенденція навряд чи зміниться, адже станом на серпень 2024 року лише 5% українських біженців у Європі планували повернутися додому впродовж наступного року.

Повернення без родин

Якщо рік тому біженці повідомляли, що середня тривалість їхнього перебування за кордоном становила п'ять місяців, а для ВПО – три, то нині у вимушеній міграції майже половина з кожної групи перебуває до шести місяців. А 31% – були переміщеними понад рік.

У звіті МОМ зазначається, що в більшості випадків до України повертаються не цілі родини, а окремі особи.

Зросла частка людей віком 60+ – з 21 до 26%, а також осіб з інвалідністю – з 8 до 20%.

Натомість частка тих, хто перетнув кордон з дітьми зменшилася з 56 до 35%. Цю тенденцію в організації пов'язують з інтеграцією працездатних біженців і їхніх родин у країнах перебування.

Із яких країн мігрують?

Загалом від початку повномасштабного вторгнення до України повернулося 1,1 мільйона біженців. Станом на березень 2025 року більшість

українських біженців (93%) повернулися з країн Європи – зокрема Польщі, Німеччини, Чехії, Італії, Молдови, Болгарії та Румунії. Нині цей показник зменшився до 77%.

Попри збереження тенденції повернення воєнних мігрантів з Польщі та Німеччини, останнім часом зросла кількість українців, які їдуть додому, що мали статус тимчасового захисту в таких країнах:

- Канада – з 1 до 8%;
- Молдова – з 2 до 6%;
- Болгарія – з 4 до 8%;
- Італія – з 3 до 6%;
- Бельгія – з менш ніж 1 до 4%;
- Нідерланди – з 1 до 3%.

Де оселяються?

У Міжнародній організації з міграції зазначають, що біженці з прифронтових регіонів, повертаючись до України, частіше стають внутрішньо переміщеними особами, а не повертаються безпосередньо додому. Як приклад МОМ наводить дані Загального опитування населення (General Population Survey, GPS): станом на березень 2025 року близько 340 000 осіб, які повернулися додому з-за кордону, мають статус ВПО. Більшість із них родом зі Сходу (63%) та Півдня (21%) країни.

Біженці частіше, ніж переселенці, обирають для проживання менш постраждалі від війни регіони. Серед тих, хто повернувся нещодавно, розподіл виглядає так:

- західні області – 19% (зростання з 15%);
- центральна Україна – 14% (зростання з 6%);
- південні області – 17% (раніше було 15%).

Станом на березень 2025 року лише 25% біженці оселилися після повернення у районах поблизу лінії фронту, тоді як серед внутрішніх переселенців цей показник становить 42%. До прифронтових областей повернулися 34% людей з-за кордону, тоді як ВПО – 48%.

Мотиви повернення

Більшість біженців повернулися в Україну через бажання бути вдома та воз'єднатися з родиною і друзями. Так відповіли 70% тих, хто повернувся із-за кордону, тоді як серед переселенців таких було лише 34%.

Натомість серед основних причин повернення рідше називали:

- покращення безпекової ситуації – 8% (порівняно з 21% серед ВПО);
- доступ до житла – 5% (проти 18%);
- можливість працевлаштування – 4% (проти 17%).

Біженці з країн ЄС частіше, ніж ті, хто був у неєвропейських країнах, повідомляли про економічні труднощі та соціальні конфлікти з місцевими жителями як причини, що спонукали їх залишити попереднє місце проживання.

Водночас майже кожен четвертий (24%) біженець, який повернувся в Україну, розглядає можливість знову покинути своє нинішнє місце

проживання. А майже кожен п'ятий (18%) думає про повторний виїзд за кордон.

31.07.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/ameryka-dopomoha-bizhentsyam/33490198.html>

Допомога США українським біженцям у цифрах: більше за всіх, але недостатньо

Попри скорочення фінансування, США залишаються найбільшим донором гуманітарної допомоги для українських біженців і переселенців, йдеться у звіті Рахункової палати американського уряду. Лише два бюро, які опікуються мігрантами, надали 3,75 мільярда доларів через партнерські організації. Ці кошти спрямували на фінансову підтримку, психологічну допомогу та облаштування прихистків. Утім, наразі грошей вистачає лише для найвразливіших категорій.

Про виклики, з якими стикаються гуманітарні організації та тенденції подальшої фінансової підтримки українців, проаналізував проєкт Радіо Свобода «Ти як?».

30 липня Президент США Дональд Трамп заявив, що біженці з України, які були змушені залишити країну через війну, ймовірно, зможуть залишатися у Сполучених Штатах до її завершення.

«Я думаю, що так. У нас є багато людей, які приїхали з України. Ми працюємо з ними», – сказав Трамп журналістам у Вашингтоні, відповідаючи на запитання кореспондента DW, який згодом оприлюднив відео у мережі X.

У лютому 2025-го США призупинили розгляд поданих імміграційних заяв за низкою програм, зокрема «Єднання заради України» (U4U). У Міністерстві внутрішньої безпеки США пояснили це необхідністю додаткових перевірок, щоб запобігти шахрайству і загрозам національній безпеці. І зазначали, що станом на березень 2024 року в межах цієї програми до держави прибули понад 187 тисяч українців. Розгляд заяв поновили 9 червня після рішення американського суду, про що повідомила міграційна адвокатка, почесний консул України у Філадельфії Ірина Мазур.

У березні цього року президент США Дональд Трамп заявив, що незабаром вирішить, чи скасовуватиме тимчасовий правовий статус для приблизно 240 тисяч переселенців з України.

«Ми не хочемо нікому завдати школи, ми точно не хочемо їм завдати шкоди, і я це розглядаю. Були люди, які вважали це доречним, а деякі – ні. І я прийму рішення досить скоро», – сказав президент журналістам в Овальному кабінеті, коли його запитали про статус українських мігрантів, повідомляла агенція Reuters.

У травні видання The Washington Post з посиланням на документи повідомило, що адміністрація президента Дональда Трампа, ймовірно, планує добровільне повернення додому біженців з різних країн. У списку мігрантів – і українці, які знайшли прихисток в США після початку повномасштабної війни.

Автентичність документів визнала речниця Міністерства внутрішньої безпеки США, але наголосила, що остаточне рішення ще не ухвалене.

Внесок США у допомогу переселенцям

Станом на квітень 2024 року уряд Сполучених Штатів виділив понад 174 мільярди доларів допомоги Україні в межах п'яти додаткових пакетів асигнувань, зазначається у звіті Рахункової палати американського уряду.

Частина коштів була спрямована на підтримку українських переселенців. Огляд зосереджений на підтримці з лютого 2022-го по грудень 2024-го.

Зокрема, йдеться у документі, 3,75 мільярда доларів гуманітарної допомоги надали Бюро гуманітарної допомоги (ВНА) та Бюро з питань народонаселення, біженців і міграції (PRM) – дві основні структури Державного департаменту США, відповідальні за підтримку ВПО в Україні та українців за кордоном.

Окремо надавалася допомога біженцям у Польщі та Молдові.

Станом на кінець минулого року, за даними УВКБ ООН, прихисток за кордоном знайшли 6,9 мільйонів українців. З них понад 900 тисяч – у Польщі. У Молдові ж проживає близько 123 тисячі українців, що становить майже 4% від цього населення країни – це найвищий відсоток мігрантів серед усіх держав, які прийняли біженців з України.

На грудень 2024-го Бюро з питань населення, біженців і міграції виділило 220,1 мільйона доларів на підтримку українців у Польщі та 157, 2 мільйона доларів – у Молдові.

Серед напрямів допомоги, наданої за підтримки США: кошти для мешканців прифронтових регіонів, родин з дітьми та осіб з інвалідністю, облаштування прихистків та забезпечення технікою, юридичні консультації, медична та психологічна допомога, фіксація порушень прав людини, забезпечення водою, гігієнічними засобами, мовні курси.

Потреби перевищують можливості

За словами представників Управління з координації гуманітарних питань ООН, обсяг фінансування для України скоротився вдвічі порівняно з минулим роком, зазначається у звіті Рахункової палати американського уряду. Зокрема, у документі це пояснюють призупинення фінансування з боку уряду США. І додають, що ця тенденція, ймовірно, збережеться попри стабільно високий рівень потреб внаслідок війни.

Через обмежені ресурси донори змушені зосереджувати допомогу на найбільш вразливих категоріях населення та в районах бойових дій. У результаті гуманітарні потреби людей в західних регіонах України залишаються поза увагою для організацій.

Попри ці обмеження, Сполучені Штати залишаються найбільшим окремим донором Плану гуманітарних потреб для України, надавши 36% від загального обсягу фінансування у 2023 році та 28% – у 2024 році. Наступною за рівнем підтримки в обидва роки була Німеччина – 13 та 19% відповідно.

США також були головним донором і Регіонального плану реагування щодо ситуації в Україні: 43% від загального обсягу фінансування у 2023 році та 51% – у 2024-тому. На другому місці були Німеччина у 2023 році – 12% та Європейська комісія у 2024 – 11%.

Згідно зі звітом, для реалізації Плану гуманітарних потреб у 2025 році необхідно 1,75 мільярда доларів, щоб надати багатосекторну допомогу 4,8 мільйонам осіб. На 2025-2026 роки Регіонального плану реагування на ситуацію з біженцями потрібно 1,24 мільярда для підтримки 2,1 мільйонів вимушених переселенців у понад десяти країнах.

Серед інших викликів – обмежений доступ до вразливих категорій, які залишаються у прифронтових районах, атаки на енергетичну інфраструктуру, робота представників гуманітарних місій під обстрілами, що потребує перегляду маршрутів або обмеження присутності у певних районах, тривале та багаторазове переміщення переселенців попри, якщо вони не можуть знайти роботу чи адаптуватися у нових громадах.

У Молдові скорочення фінансування спричинило нестачу медичної допомоги для біженців, зокрема у сфері психічного здоров'я для літніх людей, дітей і молоді. Також перешкодами для інтеграції залишаються мовний бар'єр, невідповідність навичок вимогам ринку праці, низька заробітна плата та складнощі із самозайнятістю. У Польщі – схожі труднощі, особливо для жінок працездатного віку, які через сімейні обов'язки не можуть вийти на роботу.

28.07.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/79-deportovanikh-inozemciv-z-polshhi-ukra%20%97nci/>

79% депортованих іноземців з Польщі – українці

У першій половині 2025 року Польща демонструє помітне посилення контролю за перебуванням іноземців на своїй території. Як повідомив адвокат Юрій Демченко, з посиланням на польське видання Wiadomości, значна частина рішень про депортацію стосується саме громадян України.

Зокрема, Сілезьке відділення прикордонної служби у місті Рацибуз за останні місяці видало 127 рішень про примусове повернення, з яких 100 — щодо українців.

Юрист наголошує, що йдеться лише про одне відділення прикордонної служби, яке обслуговує регіон поблизу чеського кордону. Ця ситуація демонструє не окремий випадок, а сталу тенденцію, яка викликає занепокоєння серед української громади та правозахисників. За словами

Демченка, часті депортації можуть свідчити про посилення адміністративного тиску та перегляд політики щодо іноземців, які перебувають у Польщі на законних або напівлегальних підставах.

Причинами депортацій, як правило, вказують порушення міграційного законодавства, зокрема перебування без дійсних документів, порушення правил працевлаштування або перевищення терміну легального перебування. Водночас, на думку експертів, у низці випадків такі порушення є наслідком бюрократичних труднощів, з якими стикаються українці у процесі подання на дозвіл на проживання чи працевлаштування.

Правозахисники закликають польську владу до прозорішої міграційної політики та врахування гуманітарних обставин, у яких опинилися багато українців, що прибули до Польщі після початку повномасштабної війни. На їхню думку, необхідно також вдосконалити механізми інформування іноземців щодо їхніх прав та обов'язків у сфері легалізації перебування.

У контексті стратегічного партнерства між Україною та Польщею питання захисту прав громадян обох країн набуває особливої ваги. Українські дипломати й організації, які займаються підтримкою діаспори, продовжують моніторити ситуацію та надавати правову допомогу тим, хто опинився під загрозою депортації.

28.07.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/ukrayinski-psyhology/>

Як довго українські психологи зможуть працювати на спрощених умовах? Сейм обговорює зміни до спецзакону

Сейм Польщі розглянув і відправив на доопрацювання проєкт змін до спецзакону про допомогу громадянам України у зв'язку з війною. Одне з питань, що активно обговорювалось під час дискусії, стосувалося продовження дозволу психологам з українською освітою надавати послуги громадянам України. У першій версії проєкту це положення не було продовжене, однак Міністерство освіти, під впливом рекомендацій робочої групи громадських організацій у справі інтеграції українських дітей у польську систему освіти, домоглося його включення – тож спрощені умови роботи для українських психологів зберегли до 31 грудня 2025 року. Фонд «Український дім», член цієї робочої групи, закликає Сейм продовжити дію положення до кінця строку спецзакону – тобто до 4 березня 2026 року.

Пізно ввечері, 24 липня, у Сеймі відбулось перше читання законопроєкту щодо змін до спецзакону про допомогу громадянам України у зв'язку з війною в цій країні. Як ми вже писали раніше, передбачається, що продовження легального перебування українських біженців у Польщі буде продовжено до 4 березня 2026 року. Також запропоновані зміни щодо виплати допомоги 800+ та розміщення українців у пунктах колективного проживання.

Законопроект вже отримав оцінку від громадських та міжнародних організацій, які опікуються українськими біженцями у Польщі. Частину з цих зауважень автори законопроекту – Міністерство внутрішніх справ та адміністрації Польщі – врахували. Йдеться, зокрема, про продовження дії статті 64b спецзакону, яка передбачає, що громадяни України з українським дипломом психолога можуть надавати послуги у сфері психології та психіатрії для українських біженців. В інших випадках для того, щоб працювати за фахом, іноземцям, які отримали психологічну і медичну освіту не в країнах-членах ЄС, слід підтвердити свій диплом – за допомогою визнання в NAWA або нострифікації.

Спрощення умов роботи для психологів з українською освітою було одним з видів допомоги, який Польща надала українським біженцям після початку повномасштабної російської агресії. Пояснювали це тим, що, по-перше, біженці в більшості потребують психологічної допомоги, яку б добре було надавати рідною для них українською, а по-друге, в самій Польщі бракує психологів, тому такий дозвіл мусив би зменшити тиск на польських спеціалістів. Нагадаємо, що згідно зі спецзаконом психологи з непідтвердженням українським дипломом можуть надавати послуги лише українським біженцям.

У першому варіанті змін до спецзакону спрощені умови працевлаштування українських психологів не були продовжені взагалі. На це звернув увагу фонд «Український дім», назвавши таке рішення «незрозумілим», адже за три роки дії спецзакону не було виявлено жодних зловживань цим положенням. Навпаки – з огляду на велику кількість українців, особливо дітей, які потребують психологічної допомоги, та брак відповідних кадрів серед поляків, спрощення роботи для українських психологів є необхідним.

Як зазначає у коментарі для «Нашого вибору» представник відділу моніторингу й адвокації «Українського дому» у Варшаві Олександр Пестриков, наразі немає статистики, скільки психологів та психотерапевтів скористалися цим положенням спецзакону. Через це важко оцінити реальний вплив норми. Водночас громадські організації та школи, які наймають психологів для роботи з українськими дітьми-біженцями, помічають гостру потребу у фахівцях, що свідчить про наявний дефіцит психологічної підтримки.

Автори законопроекту врахували зауваження «Українського дому» та інших громадських організацій – після засідання робочої групи з питань інтеграції українських дітей у польську систему освіти Міністерство освіти Польщі домоглося внесення цього пункту до проекту, який потрапив на розгляд Сейму. Водночас статтю продовжили лише до 31 грудня 2025 року, а не до кінця дії спецзакону – 4 березня 2026 року – як пропонував фонд.

Розгляд спецзакону у Сеймі

«Український дім» – єдина громадська організація, яка встигла надіслати свої зауваження вже до оновленого законопроекту перед початком

його розгляду в Сеймі. У фонді наголошують, що продовження лише до 31 грудня 2025 року лише частково розв'язує проблему забезпечення належної психологічної підтримки українських біженців. «Беручи до уваги постійний високий попит на цей вид підтримки, особливо серед українських дітей, та нестачу психологів, які вільно володіють українською мовою, продовження дії цього положення до кінця терміну дії Закону слід вважати повністю виправданим та соціально бажаним. Варто також зазначити, що значна кількість українських психологів зараз знову навчається за фахом у Польщі. Встановлення терміну дії ст. 64b станом на 31 грудня 2025 року може не збігтися з графіком навчального року в польських університетах і призвести до ситуації, коли українські психологи, які одночасно навчаються та працюють, втратять можливість займатися своєю професією безпосередньо перед випуском», – зазначають в «Українському домі».

Під час сеймової дискусії над законопроектом, частина депутатів звернула увагу на це зауваження фонду. Мачей Душик, віцeminістр Міністерства внутрішніх справ та адміністрації Польщі, відповідальний за зміни до спецзакону, зазначив, що погоджується з зауваженнями «Українського дому». «Мені здається, що пояснення дуже логічне. Цей рік, тобто точно до 2026 року, як ми знаємо, буде навчання, бо багато українців навчаються і їм потрібно закінчити навчання. Тож я загалом “за”. Але є провідне міністерство, позицію якого я приймаю», – пояснив Мачей Душик і додав, що над положенням про роботу психологів працює не Міністерство внутрішніх справ та адміністрації, а Міністерство національної освіти, до рішення його він зобов'язаний прислухатись.

Наразі проект змін до спецзакону відправлено на доопрацювання в комісіях, після чого відбудеться ще один його розгляд у Сеймі. В «Українському домі» сподіваються, що під час цієї роботи вдасться переконати авторів законопроекту.

На яких умовах далі працюватимуть українські психологи?

Незалежно від того, до якого терміну продовжать час дії статті 64b, становище українських психологів, які користались цим положенням спецзакону, погіршиться. Для продовження роботи їм потрібно буде або підтвердити свій диплом або ж отримати польський. Як зазначає Олександр Пестриков, нострифікація диплома психолога – це довгий та складний процес. Тому багато хто йде на повторне навчання до польських університетів. «Продовження дії статті 64b лише до кінця 2025 року означатиме, що вони не встигнуть завершити навчання», – наголошує Пестриков.

29.07.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/duszczyk-cukr/>

Віцеміністр Мачей Дущик: «Сподіваюсь, ми розпочнемо видачу карт CUKR з 1 січня 2026 року»

Сейм Польщі розглянув та відправив на доопрацювання проєкт змін до спецзакону про допомогу громадянам України у зв'язку з війною в цій країні. Під час дискусії Мачей Дущик, віцеміністр Міністерства внутрішніх справ та адміністрації Польщі, відповідальний за зміни до спецзакону, зазначив, що активно триває робота над запуском електронної системи MOS 2.0, яка дозволить скласти заявки на отримання спеціальної карти перебування для українських біженців – карти CUKR. Дущик сподівається, що видача карт розпочнеться з початком 2026 року.

Пізно ввечері, 24 липня, у Сеймі відбулось перше читання законопроєкту щодо змін до спецзакону про допомогу громадянам України у зв'язку з війною в цій країні. Як ми вже писали раніше, передбачається, що продовження легального перебування українських біженців у Польщі буде продовжено до 4 березня 2026 року.

Зміни торкнуться також вимог до отримання так званої карти перебування CUKR. Подати заявку на неї зможуть громадяни України, які мали статус PESEL UKR станом на 4 червня 2025 року – раніше передбачалося, що такий статус потрібно було мати станом на 4 березня 2024 року.

Додається також інформація про те, що якщо людина подасть документи на карту CUKR до 4 березня 2026 року, її перебування у Польщі вважатиметься легальним до моменту видачі карти, або до моменту рішення про відмову у видачі дозволу на проживання.

Нагадаємо, що спеціальна карта перебування CUKR для українських біженців була передбачена останніми змінами до спецзакону про допомогу громадянам України від 1 липня 2024 року. Проте на практиці вона ще не запроваджена – наразі йдеться лише про законодавчу основу, без конкретного механізму реалізації.

Наразі тривають роботи над законом про MOS 2.0 (Модуль обробки справ / Moduł Obsługi Spraw) – спеціальну електронну систему, через яку слід буде подавати заявки на карту CUKR. Під час обговорення 24 липня у Сеймі змін до спецзакону, віцеміністр Міністерства внутрішніх справ та адміністрації Польщі Мачей Дущик зазначив, що цей закон вже пройшов розгляд у постійному комітеті Ради Міністрів і зараз проходить юридичну оцінку. Міністр висловив сподівання, що ще перед канікулами уряд розгляне цей закон і направить його до Сейму. «Законопроєкт розроблений так, що Рада Міністрів зможе його відносно швидко схвалити, а потім ми відправимо його на розгляд Сейму. Я тоді обіцяв, що це буде швидко опрацьовано, не хочу

обіцяти знову, але сподіваюся, що в жовтні буде можливість завершити цю роботу і закон тоді набере чинності. Ми хотіли б, щоб CUKR видавався з 1 січня 2026 року. Сподіваюся, що це вийде», – сказав Мачей Душик.

31.07.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/fejk-druzhnya-shkola/>

«Поляки заплатять 500 млн злотих за нову програму підтримки для українців» – у мережі поширюється фейк щодо програми «Дружня школа»

У польському сегменті соцмереж почала поширюватись новина про те, що польський уряд ухвалив нову програму підтримки для українських біженців, на яку громадяни Польщі нібито «повинні видати 500 мільйонів злотих». Йдеться про освітню програму «Дружня школа» / Przyjazna szkoła. Хоча ініціатива стосується українських учнів, її головне завдання – підтримка польських шкіл та створення безпечних умов для всіх учасників навчального процесу – зокрема, для польських вчителів та учнів. Ще однією маніпуляцією в цій новині є переконання, що за програму «заплатить пересічний поляк зі своїх податків», хоча згідно з відкритими даними Міністерства національної освіти Польщі, понад 80% коштів на реалізацію «Дружньої школи» піде з фондів ЄС.

Серед польських користувачів Facebook поширюється допис, в якому уряд Польщі звинувачують у надмірній допомозі українським біженцям і як приклад цього наводять нову програму Міністерства національної освіти. Йдеться про програму «Дружня школа» / Przyjazna szkoła (раніше ініціатива мала реалізовуватися під назвою «Школа для всіх» / Szkoła dla wszystkich) для інтеграції та підтримки в школах учнів з досвідом міграції та біженства, переважно українців. Допис доповнює скрін заголовка статті та сайті magnapolonia, який стверджує, що за ініціативу Міністерства «поляки заплатять 500 млн злотих».

Подібні повідомлення з'явилися на кількох радикальних сторінках у Facebook, як, наприклад, Nie dla banderyzmu чи Polski Ruch Patrityczny. На першій сторінці допис набрав понад 400 вподобань та понад 100 поширень. У коментарях користувачі закликають голосувати за Гжегожа Брауна та загалом нарікають на те, що «полякам у Польщі живеться гірше ніж іноземцям», а «уряд не має грошей для польських дітей, але має їх для українських».

Крім скріну статті автори дописів звинувачують уряд Дональда Туска в тому, що українці мають все більше привілеїв, які отримують «за кошт поляків».

«Як виявляється, не вони мають пристосовуватися до польських умов, а польські умови до них. Міністерство освіти, контрольоване крайніми лівими, виступило з новою ідеєю. Розпочинається нова програма для дітей з України. Як повідомляється на урядовому сайті, постанову про нові пільги для

українців з кишені польських платників податків було прийнято у п'ятницю, 11 липня. Вона передбачає, серед іншого: співфінансування працевлаштування так званих міжкультурних асистентів. Те, що відбувається, є величезною загрозою для Польщі. Українці та громадяни інших країн повинні адаптуватися до умов, що панують у Польщі, та прийняти польську культуру, звичаї та мову. Тут немає місця для мультикультуралізму, бо щось подібне вже траплялося в 1918-1939 роках, і це закінчилося трагічно для поляків», – йдеться в дописі.

У самій статті, на яку посилаються автори дописів, хоча і цитується Міністерство освіти щодо цілей та напрямів програми «Дружня школа», однак потім доходять до помилкових інтерпретацій урядової ініціативи. Автори статті окремо додають свій коментар, де зазначають, що знають «лише один ефективний засіб від нібито “досвіду міграції та біженства”». «І це не фінансування психологічної підтримки та “міжкультурних асистентів” з польського бюджету. Цей спосіб називається “повернення до країни походження”. Або ви погоджуєтеся на умови за кордоном, продиктовані вашими господарями, або повертаєтеся додому», – наголошують на сайті.

Чи насправді поляки заплатять за освітню програму 500 млн злотих зі своїх податків?

Як йдеться на сайті Міністерства національної освіти Польщі, програма «Дружня школа» (раніше – «Школа для всіх») фінансується з Європейського фонду соціального розвитку / Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) в рамках програми «Підтримка формальної освіти дітей та молоді України у програмі FERS». Про виділення коштів на цю ініціативу було відомо ще у липні 2024 року.

Європейський фонд соціального розвитку – це один з п'яти основних фондів, за допомогою якого Євросоюз підтримує соціально-економічний розвиток країн, що входять до нього. Фінансові ресурси цього фонду інвестуються в людей і допомагають покращити їхнє становище, перш за все на ринку праці. Програма Європейського фонду соціального розвитку на 2021-2027 має на меті покращити соціально-економічну ситуацію країни. В рамках програми, зокрема, передбачене підвищення якості освіти. У Польщі на реалізацію програми призначено 21,7 мільярда злотих, серед яких 18 мільярдів виділив фонд Європейського Союзу.

На програму «Дружня школа» буде виділено 499 903 491,80 злотих. З них – 412 513 516,80 злотих, тобто близько 82% від загальної суми – надає ЄС, решта – 87 389 975 злотих піде з державного бюджету.

Міністерство освіти наводить також дані, скільки грошей планується використати на кожен з напрямів програми. Відтак, на дофінансування працевлаштування асистентів планується виділити 250 млн злотих; на підтримку, зокрема психологічну, для польських та українських учнів та працівників шкіл – 127 млн злотих; на підтримку вчителів та директорів шкіл, зокрема, розробку стандартів роботи з дітьми з досвідом міграції та підвищення кваліфікації – 107 млн злотих.

Таким чином ми бачимо як сайт *magnapolonia* та окремі дописувачі у Facebook маніпулюють цифрами, зазначаючи що нібито всі 500 млн злотих, виділених на програму, візьмуть з кишені польських платників податків. Такі маніпуляції поширюються з метою створення негативного образу українців у Польщі, для яких нібито уряд робить більше ніж для своїх громадян. Разом з фейками щодо того, що українці «займають місця в чергах до лікарів», або «жирують на соцвиплатах», маніпуляції щодо програми «Дружня школа» створюють підґрунтя для погіршення ставлення поляків до українців, а що за цим слідує – зниження підтримки як для біженців, так і для самої України.

Чи програма «Дружня школа» принесе користь лише українцям?

Автори як дописів, так і статті наголошують, що ініціатива Міністерства освіти – це передовсім «підтримання про українців, а не польських громадян». Однак, як зазначає саме Міністерство, головною метою програми є «підтримка шкіл, в яких навчаються учні та учениці з України, шляхом створення умов, в яких ціла шкільна спільнота почувала б себе безпечно». Іншими словами, «Дружня школа» призначена не тільки для українських учнів та їхніх батьків, а також для інших учасників освітнього процесу – польських учнів, педагогічного та адміністративного персоналу навчальних закладів.

За даними останнього звіту ЮНІСЕФ з січня 2025 року «Учні з України з досвідом біженства у польських школах», українські діти-біженці навчалися у 58% шкіл (12,5 тисячі шкіл з 21,5 тисячі по всій Польщі). Загалом у польських школах навчалось 203 тисячі українців – як біженців, так і довоєнних мігрантів. За підрахунками ЮНІСЕФ, на кожні 100 учнів припадає по 4 учні з України.

Присутність навіть одного іноземця у класі може ставати викликом не тільки для цієї дитини, а також і для решти учнів і вчителів. Згідно з даними звіту ЮНІСЕФ та Plan International та Save the Children, станом на січень 2024 року більшість українських дітей мала почуття суму за близькими в Україні, переживала постійний стрес та мала проблеми з інтеграцією з польськими ровесниками.

Те ж саме дослідження показало, що польські учні не завжди мали щодо своїх українських колег позитивні емоції. 11-річний польський учень зробив фото калюжі та написав: «Вона символізує смуток. Тому що я відчув, що в мене є трохи смутку і співчуття до дітей з України, тому що, наприклад, кожному було б сумно, якби він знав, що його тато за кордоном зі зброєю і воює проти Росії». Проте, позитивні коментарі перемішувались із негативними, а учні іноді згадували історичні конфлікти між українцями та поляками, як фактор, чому вони не до кінця люблять українців. Одна 12-річна польська дівчина зробила для дослідження фотографію бур'яну і написала «бур'яни потрібно викорчувувати, а вони [українці], мають погані звички, які треба викорчувати».

У тих групах, які зібралися разом не добровільно, як, наприклад, шкільний клас (діти, яких об'єднує лише місце проживання або бажання батьків, щоб вони вчилися саме у цій школі) частими є ситуації булінгу. І хоча

найбільше страждають жертви цькування, якими через свою соціальну вразливість стають саме українці, це явище є шкідливим для всіх його учасників. Як пояснювали у тексті для «Нашого вибору» психологи Дар'я Лобанова та Валерія Валова, дитина-агресор (діти-агресори) відчуває себе кращим від когось, звикає до того, що відчуття гордості за себе та прийняття групою можливе тільки тоді, коли вона когось ображає і принижує. Діти-агресори применшують шкоду, яку заподіяли іншій дитині, не відчувають відповідальності за власні дії та слова, не розуміють серйозності власних вчинків і того, що з кожним разом стають все більш жорстокими, не здобуваючи при цьому необхідних у житті навичок соціальної взаємодії. Схаменувшись, вони можуть відчувати сором і страшну провину, але виправити заподіяну шкоду вже неможливо. Глибинний страх опинитися на місці жертви цькування, втратити власну репутацію та авторитет серед однолітків призводить до неможливості зупинитись навіть тоді, коли почуття сорому і провини явно сигналізують агресорові про шкоду, яку той заподіює. Свідки цькування найчастіше відчувають страх, що можуть опинитися на місці жертви, особливо, якщо спробують стати на її захист. Вони можуть також відчувати сором та огиду від того, що відбувається, роздратування та небезпеку.

Відповіддю на ці та інші виклики і стала програма Міністерства «Дружня школа». Міжкультурні асистенти, психологічна підтримка для учнів, батьків, вчителів, підвищення кваліфікації вчителів у сфері роботи з дітьми з досвідом міграції – все це інструменти, які планують ширше впровадити у польських школах, і які сприятимуть зменшенню напруги, страху, непорозуміння та конфліктів між учнями українцями та учнями поляками, між учнями та вчителями. Якщо програма працюватиме, то її результати будуть позитивно відчутні не лише для українських дітей, а передусім – для польських учнів, вчителів, адміністрації шкіл і батьків, які прагнуть спокою, поваги та нормальної атмосфери у класах.

Натомість поширення наративів про «більшу турботу до українців» призводитиме лише до ще більшого поділу суспільства, зростання негативного ставлення до громадян України, зокрема і серед дітей та молоді.

28.07.2025

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/ukrayintsiv-u-chehiyi-hvalyat-za-pratsezdatnist-i-dorikayut-za-gotovnist-pratsyuvaty-za-menshi-i528137>

Українців у Чехії хвалять за працездатність і дорікають за готовність працювати за менші гроші

З цієї кількості близько 380 тисяч отримали статус тимчасового захисту у зв'язку з війною, що дозволяє їм легально жити і працювати в країні.

Найбільша кількість українських біженців, майже 100 тисяч, знаходиться в Празі.

Більшість українських біженців не обмежуються отриманням статусу, а активно беруть участь у житті країни, особливо на ринку праці. За словами посла України в Чехії Василя Зварича, близько 70% українців працездатного віку вже знайшли роботу, хоча багатьом довелося погодитися на посади, що не відповідають їхній освіті та досвіду.

Дослідження CVVM «Голос українців» показує, що до війни 45% цих людей займали кваліфіковані посади фахівців, а тепер таких лише 16%. Значна частина висококваліфікованих працівників перейшла в менш престижні професії: якщо раніше лише 6% працювали на обслуговуванні машин і обладнання, то тепер таких вже 31%. Схожа тенденція спостерігається серед технічних фахівців, їх частка скоротилася з 11 до 7%.

Проблемою залишається і низький рівень зарплат: у липні 2024 року два з п'яти українців отримували чистими від 100 до 150 крон на годину, а 15% заробляли менше 100 крон — найчастіше це були люди з недостатніми знаннями чеської мови або студенти.

Приплив українських працівників допомагає закривати вакансії в таких галузях, як будівництво або логістика, де хронічно не вистачає людей, але одночасно створює тиск на рівень зарплат у цих сферах.

Головний економіст Trinity Bank Лукаш Кованда зазначає, що українці, з одного боку, сприяють зростанню економіки і, опосередковано, підвищенню заробітних плат, однак з іншого — їхня готовність працювати за менші гроші уповільнює зростання доходів у тих галузях, де їх особливо багато. «Для будівельних компаній їхня праця дійсно корисна, але для чеських робітників умови могли б бути вигіднішими, якби конкуренції з українцями було менше», — пояснює експерт.

Поширена думка про те, що українці в Чехії в основному живуть за рахунок допомог, не відповідає дійсності. За даними Міністерства праці та соцзахисту, така ситуація спостерігалася лише на початку 2023 року, але вже до першого кварталу 2025 року податкові надходження від українців майже вдвічі перевищили витрати держави на їх підтримку, давши бюджету профіцит близько 3,1 мільярда крон.

29.07.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/chehiya-prypynyla-pidtrymku-ditey-bizhenciv-u-shkolah-finansuvannya-asystentiv-8858229>

Чехія припинила підтримку дітей біженців у школах. Фінансування асистентів педагога більше не буде

Ті школи, до яких ходить багато українських дітей, від нового навчального року будуть змушені обходитися без допомоги в навчанні

іноземців. Минулого навчального року вони могли просити в Міністерства освіти спеціальні дотації на оплату асистентів. Тепер це закінчилося.

Може здатися, що з інтеграцією дітей українських біженців Чехія впоралася. Але до шкіл усе ще приходять нові учні, які не знають і слова чеською, нагадує інтернет-видання Seznam Zprávy. І хоча їх уже далеко не стільки, як на початку повномасштабного вторгнення Росії до України, та це все одно означає для чеських шкіл велику додаткову роботу.

І Міністерство освіти Чехії останніми трьома роками надавало цільову допомогу саме для щонайлегшої інтеграції українських дітей у чеських шкільних колективах. Перші два роки це була оплата роботи українських асистентів педагога, чи радше на практиці асистенток, які допомагали не тільки з інтеграцією дітей, а й із самим навчанням, при комунікації з батьками чи й при перекладах. Останнього навчального року школи, в яких було багато дітей біженців, могли отримувати дотації, які можна було використати і на оплату асистента, і на інші потреби біженців.

а друге навчальне півріччя, з січня по червень, Міносвіти, за даними з його сайту, надало 193 школам, які відповідали умовам, 89 мільйонів крон. Ішлося про школи, в яких було принаймні 10 українських дітей із тимчасовим захистом і водночас ці діти становили принаймні 10 відсотків від усіх учнів.

Але на наступний навчальний рік Міносвіти не оголосило про можливість підтримки і не планує цього — це впливає з відповіді відомства виданню Seznam Zprávy. І це означає, що низка шкіл була змушена наприкінці червня розпрощатися зі своїми українськими асистентками, і з нового року вчителям доведеться працювати з біженцями без помічників.

Як написала виданню речниця Міносвіти Вероніка Луцька-Лоосова, нагадавши про надані дотації, «при цьому школам у листах звернули увагу, що ця форма підтримки забезпечить фінансування до кінця червня 2025 року».

Але школи дотепер не знали напевно, чи все-таки не можна буде попросити про дотацію і в вересні. За інформацією видання Seznam Zprávy, про це в Міносвіти були інтенсивні дискусії. Але головну роль відіграв факт, що бюджет відомства цього року аж ніяк не має зайвих грошей, і пріоритети нині в іншому місці — в першу чергу вирішується переведення фінансування непедагогічних працівників зі шкіл на територіальні громади і краї.

«На цей час треба розраховувати на те, що надалі буде фінансуватися тільки мовна підготовка іноземців, на яку вони мають право, а саме з резервів крайових адміністрацій», — додала Луцька-Лоосова про подальші плани міністерства.

Так що українські діти-біженці не залишаться зовсім уже без підтримки, але ставлення до них буде як до всіх інших дітей із іншою, ніж чеська, рідною мовою. Такі діти мають право на безплатну мовну підготовку. І, як кажуть фахівці, ця система працює досить добре. До того ж із цього навчального року максимальний обсяг підготовки піднімають до 400 годин, також розширюється категорія дітей, які зможуть відбути навчання чеської.

Та, з іншого боку, проблемним моментом лишається те, що таке навчання дістанеться не всім дітям. Із одного боку, таке мовне навчання відбувається тільки у визначених школах, із іншого, не завжди просто все поєднати — особливо у випадку дітей, які будуть змушені їздити на таке навчання з інших шкіл.

Як каже Мартіна Шкрдлантова з некомерційної організації Meta, яка підтримує дітей із іншою, ніж чеська, рідною мовою, чеське шкільництво з припиненням фінансування підтримки дітей біженців втрачає важливу форму допомоги, яку буде важко ефективно замінити.

«Ця підтримка, з якої фінансувалися перш за все українські асистенти педагога, використовувалася активно і добре засвідчила себе. Вона надавала допомогу всім причетним — дітям, батькам, учителям і всій школі», — каже вона.

До того ж кошти йшли на допомогу в тих школах, які отримували дотацію, всім учням, а не тільки українським. Завдяки цій підтримці інтеграція могла відбуватися легше, і навчання ставало змістовнішим для всього класу.

30.07.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/pidtrymka-ukrayinskyh-ditey-ta-molodi-v-chehiyi-vid-amiga-8858459>

Підтримка українських дітей та молоді в Чехії від AMIGA

Нова програма AMIGA надає українським дітям, підліткам і молоді комплексну психологічну і міжкультурну допомогу, а також безплатну участь у таборах у Чехії.

Дітей та молодь віком від 10 до 24 років психологи вважають однією з найвразливіших категорій. Через вікові особливості вони переживають багато викликів: гормональна перебудова, криза, пов'язана з сепарацією від батьків тощо. В українців, які переїхали до Чехії, всі ці процеси посилює адаптація до нового середовища. Побутові складнощі, коли діти вимушені жити в одній кімнаті з батьками, мовний бар'єр, непорозуміння з однолітками, соціальна ізоляція — все це призводить до посилення тривожних проявів, погіршує інтеграцію до чеського суспільства.

Щоб полегшити цю ситуацію, некомерційна організація «Agency for Migration and Adaptation AMIGA, z.s.» з липня по жовтень 2025 року реалізує програму комплексної психосоціальної підтримки українських дітей та молоді в Чехії в партнерстві з програмою CESTY за підтримки ЮНІСЕФ.

У межах цієї програми дітям та молоді віком від 10 до 24 років, які мають громадянство України та візу тимчасового захисту в Чехії, будуть безплатно надаватися такі послуги:

- психологічна підтримка — індивідуальні та групові зустрічі з психологами та менторами AMIGA (наприклад, можуть розбиратися

такі проблеми, як булінг, тривожність, депресивні стани, відсутність бажань тощо). В межах цієї програми передбачено 10 індивідуальних сесій. Також ми ділимося матеріалами з психологічної підтримки та інформацією про корисні програми від інших партнерів;

- міжкультурне консультування — під час консультацій із співробітниками AMIGA буде надаватися інформація з приводу ресурсів та послуг, які допоможуть батькам задовольнити потреби дитини, пов'язані зі здоров'ям, освітою та соціальною адаптацією, наприклад: як знайти безплатного або недорогого репетитора, як отримати гроші на спортивні секції, як вчасно записатися на гуртки тощо. Також міжкультурні співробітники організації можуть супроводжувати родину до різноманітних інстанцій у ролі перекладачів;
- наставництво та підтримка ровесників за принципом «рівний рівному» — AMIGA буде навчати молодь 18—24 років, як ділитися своїм досвідом переживання непростой життєвої ситуації: хвороба, пошуки самореалізації, інтеграція в чеське суспільство тощо. Після цього організовуватиме зустрічі такого наставника з його однолітками;
- оплата участі у будь-якому чеському або міжнародному таборі вартістю до 5000 крон — станом на сьогодні залишилася можливість оплачувати табори для вікової категорії 18—24 роки (в межах цієї програми місця для дітей віком від 10 до 18 років уже зайняті). Як правило, для молоді такого віку пропонуються робочі табори, де вони можуть отримати певні знання та навички, які потім допоможуть їм у самореалізації. Наприклад, партнер AMIGA, програма CESTY, з 11 по 14 серпня (реєстрація до 30 липня) організовує безплатний табір під назвою «Ефективна комунікація + Відео для соцмереж». Після його проходження учасники отримають сертифікати, які стануть чудовим бонусом до їхнього резюме. Більше детальну інформацію можна отримати на сайті cesty.space.

«Усі ці заходи покликані комплексно підтримати українських дітей, підлітків та молодь в Чехії, покращити їхню інтеграцію. Це ті крила, які допоможуть їм злетіти — досягти успіху в навчанні та побудові кар'єри в Чехії», — каже голова AMIGA Олена Тулупова.

01.08.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/stavleniya-chehiv-do-bizhenciv-iz-ukrayiny-stabilne-ta-vzhe-pomitna-vtoma-stem-8858571>

Ставлення чехів до біженців із України стабільне, та вже помітна втома — STEM

Втома і скепсис чехів щодо подальшого розвитку подій війни Росії проти України впливають і на ставлення до українських біженців на території Чехії. Хоча понад половина громадськості підтримує подальше перебування біженців у Чехії, є й сильне враження, що Чехія прийняла їх надто багато і що це економічно обтяжує країну. Це впливає з червневого дослідження аналітичного центру STEM.

Аналітик STEM Їржі Таборський так підсумовує це дослідження: «Основні показники, такі, як згода з перебуванням біженців у Чехії і сприйняття їх як позитиву чи, навпаки, загрози, порівняно з попереднім дослідженням майже не змінилися. Тим не менше, вже лунають гучні голоси проти української імміграції — зокрема, панують побоювання щодо економічних питань, пов'язані з уявленням, ніби українці коштують Чехії надто багато грошей. І якби економічна ситуація в Чехії погіршилася і безробіття зростало, можна очікувати, що співжиття з українцями виразно ускладниться».

Той факт, що Чехія надала біженцям притулок, вважає правильним 52% опитаних (неправильним решта 48%). Це на два відсотки менше, ніж у січні цього року. Але загалом від літа 2023 року, коли це питання стали ставити вперше, цей відсоток змінюється лише незначно, причому то в той, то в інший бік, без якоїсь тенденції: наприклад, у червні 2023 року була засвідчена найбільша згода за цей час — 56%, а вже в наступному опитуванні за вересень того ж року — найменша згода в 51%.

Так само мало змінюється й сприйняття біженців як позитиву чи загрози для майбутнього розвитку Чехії: у червні як позитив їх оцінив 31% опитаних, як негатив 51% (решта не змогли дати відповіді). Пів року тому відповідь «позитив» дали 34% (і це найвищий показник від літа 2023-го). Найменша позитивна оцінка була влітку 2023 року (26%), тоді ж була й найбільша негативна (57%).

Стабільною залишається й оцінка рівня інтеграції українців у чеське суспільство. Інтеграцію на ринку праці назвав успішною 51% опитаних; пів року тому таких було 50%. Мовну інтеграцію нині оцінили як успішну 36%, на початку року 37%.

Помітніше змінилася відповідь про оцінку культурної інтеграції і способу життя українців: за останні пів року її оцінка як успішної впала з 35% на початку року до 27% нині. Автори дослідження не коментували цієї зміни.

Очевидна також втома від тривалої присутності українців, пов'язана, зокрема, з політичними побоюваннями. Коли респондентів запитували, що думає про українців більшість чехів і чешок із їхнього оточення, то з 40 відсотками і значним відривом перемогла думка, що люди українців терплять, але вже від їхньої присутності втомилися. А з різних тверджень про біженців найвища згода є з тим, що Чехія прийняла біженців занадто багато, кажуть автори дослідження.

«Крім того, видно, що чехи не особливо зацікавлені в подальшій інтеграції біженців, бо лише меншість людей підтримує більшу інтеграцію українців у чеський ринок праці. Можна припустити, що це пов'язане з економічними побоюваннями, бо 60% опитаних вважають, ніби українці отримують із бюджету набагато більше, ніж вносять до нього, хоча з офіційних повідомлень дотичних інституцій ми знаємо, що все якраз навпаки», — підсумовує Таборський.

Тож іще одне питання було таке: «Яке з наступних тверджень, на вашу думку, найкраще відповідає сучасному ставленню чехів і чешок із вашого оточення до біженців із України?» 40% вважають, що відповідь — вони «терплять біженців, але вже втомилися від їхньої присутності; 25% — що вони «не люблять біженців, відчують щодо них неприязнь і напруженість»; 13% — що вони «переважно солідарні з біженцями, розуміють їхню складну ситуацію, намагаються ставитися до них добре». 12% обрали відповідь «мене біженці не цікавлять», решта 10% не змогли обрати відповідь.

А з твердженням «Чехія прийняла надто багато біженців із України» згодні 58% опитаних.

А ще 60% вважають, що «українці отримують із бюджету значно більше, ніж вносять до нього» — всупереч практично щоквартальним повідомленням Міністерства праці і Міністерства фінансів, що це пару років не так. Знають, що «біженці вносять до бюджету значно більше, ніж скільки отримують», що й є правдою, лише 15%.

Дослідження некомерційного центру STEM було здійснене серед репрезентативної вибірки мешканців Чехії, старших від 18 років, головню в період 12—26 червня 2025 року. Респондентів обирали за методом квотного відбору. На запитання червневого дослідження дали відповіді 1059 респондентів у комбінації онлайн і особистого опитування. Похибка не вказана.

30.07.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/tramp-pro-ukrayinskih-bizhentsiv-dozvolyat-ukrayintsyam-zalishitisya_n2882046

Чи дозволять українським біженцям залишитися у США до кінця війни: Трамп зробив важливу заяву

Американський лідер 29 липня зробив важливу заяву щодо українських біженців. Дональд Трамп сказав, чи дозволять їм залишитися у Сполучених Штатах до закінчення війни.

Про це повідомляє 24 Канал з посиланням на коротку розмову Трампа з журналістами.

Що заявив Трамп про українських біженців у США?

Президент заявив, що українцям, які втекли від війни й шукали притулку у Сполучених Штатах, буде дозволено залишатися до її закінчення.

«Ми це зробимо. У нас багато людей, які приїхали з України, і ми працюємо з ними», – сказав Дональд Трамп.

Ця заява стала несподіванкою для багатьох, з огляду на послідовну риторику адміністрації Трампа й попередні дії, які вказували на більш жорсткий підхід у питаннях імміграції.

Зауважимо, у березні агенство Reuters з посиланням на джерела писало, що президент США начебто планував у квітні позбавити 240 тисяч українців статусу біженців.

Згодом у Білому домі спростували цю інформацію. Заявили, що це "фейкова новина", мовляв, жодного рішення ще не ухвалили.

31.07.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/pratsevlashtuvannya-ukrayintsiv-yevropi-skilki-osib-mayut-oplachuvanu_n2883200

Якщо заберуть дохід – вижити не вдасться: скільки українців за кордоном мають оплачувану роботу

З початком повномасштабного вторгнення мільйони українців виїхали за кордон у пошуках прихистку. Очевидно, що одразу перед ними постало питання працевлаштування та отримання доходів. За останні 3 роки ситуація з зайнятістю суттєво змінилася.

Як стало відомо, 55,7% українців за кордоном мають оплачувану роботу. Водночас значна частка опитаних залишається без стабільного доходу. Про це свідчать результати дослідження соціальної згуртованості, проведеного Громадянською мережею "Опора", пише 24 Канал.

Яка кількість українців за кордоном має оплачувану роботу?

Нещодавнє опитування показує різноманітну ситуацію з працевлаштуванням українців за кордоном. Так, значна частина цього населення покладається на соціальні виплати, а 7,4% живуть виключно на них. Натомість 7,3% займаються домашніми справами та доглядом за дітьми або родичами.

Значна більшість (76,2%) українців за кордоном мають вищу або незакінчену вищу освіту. Дослідники припускають, що такий освітній рівень вказує на проблеми у використанні їхніх професійних навичок на закордонних ринках праці.

На труднощі натрапляють ті, хто має загальну середню освіту – лише 28% працевлаштованих, тоді як особи з середньою спеціальною освітою мають дещо кращий показник – 38,7%. На відміну від них, 57,7% осіб з вищою освітою змогли знайти оплачувану роботу.

Втрата доходу не дозволить покрити базові потреби

Дослідження висвітлило значну стурбованість щодо фінансової стабільності серед українців за кордоном. Лише 13,2% респондентів висловили впевненість у своїй здатності утримувати себе за будь-яких обставин, якщо втратять основне джерело доходу.

Однак, значна більшість відчуває себе фінансово незахищеними. Майже кожен четвертий респондент (24,5%) зазначив, що у разі втрати доходу йому буде важко задовольнити основні потреби, включаючи житло, їжу та медичне обслуговування. А 17% заявили, що зможуть прожити без основного джерела доходу менш як місяць.

29.07.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/shcho-mozhe-zminitis-ukrayinskih-bizhentsiv-1753768570.html>

Що може змінитись для українських біженців в Польщі: пояснення посла

У Польщі триває перегляд системи соціальних виплат для різних категорій громадян. Йдеться не лише про українців, а й про місцеве населення та іноземців з інших країн.

Про це повідомив посол України в Польщі Василь Боднар в інтерв'ю РБК-Україна.

"Є намір, і він реалізований у певних законопроектах, про перегляд допомоги, яка надається різним категоріям громадян, не тільки біженцям, не тільки українцям", - заявив дипломат.

Українці вносять більше, ніж отримують

За словами Боднаря, українці приносять у бюджет Польщі значно більше, ніж отримують. "Допомога, яка надається з бюджету для деяких

категорій біженців, у разів 5-6 менша, ніж те, що приносять українці до бюджету через сплату податків", - зазначив він.

Ці кошти розподіляються по-різному: на соціальне житло, підтримку людей з інвалідністю та інші потреби. Частину з цих ресурсів отримують не лише українці, а й інші вразливі групи населення.

Ревізія житла та перевірка виплат

У Польщі триває ревізія соціального житла, яким користуються українці. За словами посла, деякі особи залишаються в пільгових помешканнях навіть попри достатній дохід. "Є випадки, коли житло використовується не відповідно до свого статусу", - наголосив Боднар.

Також влада перевіряє правильність отримання соціальних виплат. Ідеться про ситуації, коли люди оформили допомогу, а потім виїхали, але продовжують її отримувати. Таких випадків небагато, але вони існують.

Обмеження на програму "800+" через пропуски школи

Особливу увагу в Польщі звернули на програму "800+", яка передбачає щомісячну виплату 800 злотих на кожну дитину. Ці кошти отримують усі, чий діти відвідують школу. Однак було виявлено, що частина українських дітей не дотримувалася цього обов'язку.

У відповідь польський уряд ухвалив закон, що передбачає припинення виплат, якщо дитина не ходить до школи. Це стосується як українців, так і громадян Польщі та інших країн.

Статус біженця збережено до 2027 року

Василь Боднар наголосив, що зміни в законодавстві не суперечать європейським нормам. Європейський Союз продовжив тимчасовий захист українців за кордоном до 2027 року. Польща адаптує своє законодавство до цих рішень.

"Польське законодавство проводиться у відповідність. І, звичайно, буде орієнтуватися на європейські норми щодо надання відповідної допомоги", - підсумував посол.

29.07.2025

РБК-Україна

[https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayinskiy-posol-poyasniv-chomu-polyaki-1753772328.html](https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayinskiy-posol-poyasniv-chomu-polyaki-stali-girше-stavitsya-do-ukrayintsev)

Український посол пояснив, чому поляки стали гірше ставитись до українців

Ставлення поляків до українців та біженців з України останніми роками відчутно погіршилось, що підтверджують соціологічні опитування. Причина - комплексна.

Про це повідомив посол України в Польщі Василь Боднар в інтерв'ю РБК-Україна.

Причина - комплексна

"Причина – комплексна. Поясню на простому прикладі. Уявіть: у вас є квартира, і ви запускаєте туди чужу людину. На перших порах все наче нормально. Але минає час - і це починає дратувати, викликати дискомфорт", - сказав Боднар.

Хто приїхав до Польщі, і як відмінно помітна друга хвиля

За словами посла, перший мільйон мігрантів, який приїхав до Польщі, працював на низькооплачуваних посадах і не створював конкуренцію. Натомість "другий мільйон", понад 989 тисяч воєнних біженців, включає фахівців, бізнесменів, освічених людей - серед них є ті, хто приїхав на дорогих авто.

"Українців дійсно стало багато в Польщі. Уявімо собі ситуацію, коли в Києві на вулицях половина населення говорить польською мовою. Та навіть третина. Я думаю, що також будуть виникати певні відчуття у наших громадян", - пояснив Боднар.

Стереотипи та міфи

На польське суспільство також впливають стереотипи: "українці забрали роботу", "займають сектори економіки", "не стоять у черзі до лікаря" тощо.

"Це все, на жаль, стереотипні речі. Бо, якщо ви подивитесь на статистику, то це якісь сотні випадків на мільйони людей. Але вони видимі та створюють певне враження", - зазначив дипломат.

Посол навів і факти, що спростовують негативні наративи. За його словами, 69% українців, які прибули до Польщі після 2022 року, працюють, тобто близько 700 тисяч осіб. Вони створюють додану вартість для польської економіки - близько 2,7% ВВП, або 22 мільярди євро на рік.

Українці підтримують польську економіку

Посол навів цифри: 69% українців, які прибули до Польщі після 2022 року, працюють, тобто близько 700 тисяч осіб. Вони створюють додану вартість для польської економіки - близько 2,7% ВВП, або 22 мільярди євро на рік.

"Розумні люди кажуть: якщо цей мільйон українців завтра поїде - економіка завалиться", - сказав він, підкресливши, що в окремих містах українці складають до двох третин водіїв і працівників критичних галузей.

Маніпуляції та відповідальність

Боднар також згадав про інформаційні маніпуляції, які підживлюють антипатії. Наприклад, після кривавого інциденту у Варшавському університеті у соцмережах миттєво з'явилась неправдива інформація, що злочинець - українець, хоча згодом поліція це спростувала.

"Ми повинні поважати закони, традиції і звичаї країни перебування. Більшість українців, переважна більшість, законослухняні й дотримуються встановлених правил", - підкреслив дипломат.

Водночас посол наголосив, що покращення ситуації не відбудеться миттєво, особливо на тлі виборчої кампанії в Польщі. Саме тому важливо не

допустити політичного використання українського питання та забезпечити захист прав українців.

Українці у Польщі

Зараз у Польщі кількість біженців з України знизилася до майже 984 тисяч осіб. Після початку повномасштабного вторгнення цей показник становив 1,3 мільйона.

Польща є на другому місці після Німеччини, куди найбільше переїхало наших громадян через війну. Після оформлення PESEL UKR українці можуть легально жити, навчатись і працювати у Польщі.

29.07.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayinski-migranti-pochnut-povertatisya-1754032072.html>

Українські мігранти почнуть повертатися додому лише у 2027 році, - НБУ

Україну у найближчі два роки залишатимуть по 200 тисяч осіб. Поступове повернення мігрантів очікується лише 2027 році.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на "Інфляційний звіт" Національного банку України (липень 2025 року).

Темпи виїзду українців знизились, але вплив триває

У першій половині 2025 року кількість українських мігрантів зросла на 60 тисяч осіб. Це менше, ніж у першому півріччі 2024 року, коли країну залишили понад 200 тисяч осіб.

За даними ООН, станом на 1 липня 2025 року за межами України перебуває 5,6 млн українців. Високі безпекові ризики, зокрема обстріли з боку РФ, спричиняють подальший виїзд громадян.

Повернення українців гальмує статус у ЄС

Євросоюз подовжив тимчасовий захист для українських біженців до березня 2027 року. Після цього країни ЄС повинні визначити нові режими перебування або повернення українців.

Ці рішення залежатимуть від внутрішньої політики країн, адаптації мігрантів, наявності роботи, сплати податків чи навчання дітей. НБУ прогнозує, що подовження статусу стримуватиме повернення громадян у середньостроковій перспективі.

Прогноз НБУ: повноцінне повернення лише з 2027 року

За оцінками НБУ, у 2025 та 2026 роках Україну залишать по 200 тисяч осіб щороку. Натомість квітневий прогноз передбачав початок повернення вже у 2026 році (200 тисяч).

Чисте повернення очікується лише у 2027 році - приблизно 100 тисяч осіб. Раніше передбачалось повернення 500 тисяч мігрантів.

Українські мігранти почнуть повертатися додому лише у 2027 році, - НБУ

ООН переглядає методологію обліку біженців

ООН двічі змінювала методологію оцінки кількості українських мігрантів. У червні 2023 року замість обліку перетинів кордону почали враховувати лише тих, хто має тимчасовий захист.

У травні 2025 року з підрахунків виключили 1,2 млн осіб у РФ, які не мали актуального статусу біженців. Наразі у статусі тимчасового захисту в Росії перебуває лише 7 тис. українців.

Українці поступово втрачають резидентство

За даними НБУ, частина українців адаптується до життя за кордоном і втрачає статус резидента України. Це знижує шанси на масове повернення у короткостроковій перспективі.

"Ризики нарощування активності бойових дій та/або інтенсивності обстрілів тилівих регіонів, окупації нових територій або значно довшої тривалості високих безпекових ризиків зберігаються значними. У разі реалізації таких ризиків міграційний вплив посилиться", - йдеться в огляді НБУ.

29.07.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4019904-u-sumah-prijmaut-zaavi-na-poselenna-v-modulnomu-mistecku-dla-600-pereselenciv.html>

У Сумах приймають заяви на поселення в модульному містечку для 600 переселенців

У Сумах розпочали прийом заяв на розміщення в модульному містечку, де планується забезпечити житлом до 600 переселенців.

Про це у Телеграмі повідомив начальник Сумської ОВА Олег Григоров, передає Укрінформ.

"У Сумах приймають заяви для розміщення у модульному містечку - в громаді триває будівництво містечка для внутрішньо переміщених осіб. Це житло - тимчасове, але воно дозволить людям із прикордоння облаштуватись, знайти роботу і почати нове життя", - йдеться у повідомленні.

Як повідомляється, перша черга містечка складатиметься з двох двоповерхових будинків на 32 квартири, що дозволить розселити до 200 осіб.

Загалом, повідомляють в ОВА, у модульному містечку буде 96 квартир, що розраховані на проживання понад 600 людей.

Зазначається, що проєкт реалізується за підтримки Шведського Червоного Хреста.

Як раніше повідомлялося, на Сумщині перші родини заселилися в модульне містечко в одній із громад у січні 2025 року.

На Сумщині евакуації підлягають 213 населених пунктів у 18 громадах Сумщини, які постійно обстрілює російська армія.

01.08.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4021217-ukrainski-bizenci-v-niderlandah-obureni-akistu-izi-na-korablahpritulka-h-za-aku-platat-ponad-250-evro.html>

Українські біженці в Нідерландах обурені якістю їжі на кораблях-притулках, за яку платять понад 250 євро

Українці, які через повномасштабне вторгнення Росії в Україну тимчасово проживають на кораблях-притулках в нідерландському місті Неймеген, заявили про жахливу якість їжі, яку отримують, попри щомісячну оплату в розмірі 252 євро.

Як повідомляє Укрінформ з посиланням на AD, люди скаржаться, що отримують зіпсовану курятину, шинку та сир, підгоріле м'ясо.

«Вони платять 252 євро на місяць, але отримують таку їжу: зіпсована курка, шинка, сир, підгорілий – українці, які живуть на кораблі-притулку у Неймегені, обурені поганою їжею, яку їм дають, і яка, за їхніми словами, шкодить їхньому здоров'ю», – йдеться у повідомленні.

«Ми не просто незадоволені – ми стурбовані своїм здоров'ям», – каже одна з мешканок. За її словами, деякі продукти мають різкий запах, а інші – непридатні до споживання.

Обурення в людей викликало і те, що біженцям фактично не дають вибору: вони зобов'язані платити за харчування. Готувати самостійно їм заборонено, бо немає відповідних умов для цього. Вони не можуть готувати та користуватися плитою чи мікрохвильовкою.

На двох кораблях у порту Ваалгавен у Неймегені проживає близько 240 громадян України.

Українці, які працюють, щомісяця платять 252 євро за харчування (загалом близько 350 євро з урахуванням електрики тощо). Ті, хто не працює, отримують харчування безкоштовно.

Люди зібрали підписи під петицією з вимогою покращити харчування. Міська рада Неймегена пообіцяла вивчити ситуацію.

Українська громада закликає до швидкого розв'язання проблеми, адже йдеться про базові права на якісну та безпечну їжу.

Організація VluchtelingenWerk, яка підтримує біженців у Нідерландах, допомагаючи їм інтегруватися у суспільство, пропонує залучити мешканців до процесу приготування їжі – це допоможе враховувати їхні потреби й зробити харчування кращим.

30.07.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/121767-integratsija-chi-povernennja-scho-obirajut-ukraintsi-v-evropi-v-2025-rotsi>

Інтеграція чи повернення: що обирають українці в Європі в 2025 році?

У 2022 році мільйони українців, рятуючись від повномасштабного вторгнення Росії, були змушені залишити свої домівки. Відкрили двері для людей і країни Європейського союзу. Та минуло вже три роки. Тепер, у 2025-му, запитання “Коли ви повернетесь?” звучить інакше: “Чи ви взагалі плануєте повернутись?”.

Докладніше про це — в матеріалі видання ТРИБУН.

Скільки українців зараз в ЄС?

Як свідчать дані Євростату, станом на березень 2025 року понад 4,26 мільйона громадян України перебувають у країнах ЄС зі статусом тимчасового захисту.

Найбільші діаспори сформувалися в:

- Німеччині — 1,18 млн,
- Польщі — майже 1 млн,
- Чехії — понад 365 тис.

Ці цифри стабілізувалися: значна частина українців вже не “тимчасово евакуйовані”, а осілі переселенці з дітьми в школах, роботою та житлом.

Чому частина українців залишилася?

1. Діти й освіта

Багато родин не хочуть переривати шкільну або дошкільну адаптацію дітей. За даними міністерств освіти країн ЄС, у Німеччині та Польщі навчається понад 600 тис. українських дітей. Це фактор, який утримує родини від повернення.

2. Робота і стабільність

Чимало українців інтегрувалися в місцеві ринки праці. Наприклад, за інформацією Чеського статистичного управління, в Чехії понад 70 % працездатних українців працюють. У Німеччині цей показник становить понад 55 %, але постійно зростає. Про це свідчать дані BAMF, “Ukraine-Aufenthalt” Report.

3. Інфраструктура життя

Житло, мова, транспорт, медицина, спільноти — ці складові повсякденного життя вже не здаються “тимчасовими”. З’явилися українські школи, діаспорні культурні центри, навіть українські радіостанції.

4. Психологічна втома і страх невизначеності

Тривала війна, постійні новини про обстріли, відсутність ясності щодо майбутнього — усе це формує в людей стійке бажання уникнути повторного

травматичного досвіду. Повернення сприймається як ризик, а не як полегшення.

“Я втратила свій дім ще до повномасштабного вторгнення. Через окупацію міста в 2014 році довелося їхати. Спочатку — в Сіверськодонецьк, у 2021-му — в Польщу, а з 2023 року я в Німеччині. Тут мені вдалося знайти себе: я вивчаю мову, маю друзів, однодумців, відчуваю підтримку. Вперше за довгий час я бачу перед собою майбутнє. І воно — тут”, — каже Дарина з Луганщини.

Попри інтеграцію, питання повернення не зникає.

“Я виїхала до Польщі в лютому 2022 року. Та мене вистачило лише на пів року — душа не витримала. Мій чоловік залишився в Україні, і життя там здавалося чужим. Я повернулася — і не пошкодувала. Так, щоб жити тут нормальним життям — треба багато працювати, але це нас не лякає. Навіть попри все, вдома легше дихати”, — розповіла Ольга з Рубіжного, яка нині мешкає в Дніпрі.

За результатами дослідження IOM Ukraine Migration Survey, лише 18 % українців, які перебувають за кордоном, планують повернутись протягом найближчого року. Ще 42 % “не виключають повернення”, але “пізніше, коли буде безпечно”.

Натомість:

- 25 % планують залишитись надовго або назавжди,
- 15 % — ще не визначилися.

Це не просто цифри. Це — людська роздвоєність між “хочу додому” і “тут дитина вже говорить німецькою”.

Як реагує Європа?

ЄС також адаптується. Директиву про тимчасовий захист уже продовжено до березня 2026 року, а Єврокомісія пропонує продовжити до 2027-го.

Країни ЄС активно впроваджують програми:

- мовної інтеграції;
- професійної перекваліфікації;
- психосоціальної адаптації.

Таким чином Європа готується до сценарію, де українці залишаються надовго, і трансформуються з біженців на нових громадян.

Чому не всі можуть повернутись?

Є низка факторів, які стримують навіть тих, хто дуже хоче додому:

- зруйноване житло або відсутність безпечних умов;
- невизначена ситуація на фронті;
- економічна нестабільність в Україні;
- дитячий добробут і психоемоційний стан — багато батьків не хочуть “знову зривати” дітей.

“Я виїхала з окупації в 2022-му. Батьки й родичі залишилися там. Я осіла в Німеччині, вже майже три роки тут, але досі не відчуваю, що це моє місце. В душі я вдома, на сході. Я давно б повернулася, але куди? На окуповану

територію потрапити майже неможливо, бо треба проходити фільтрацію в Шереметьєво. А в Україні — ні житла, ні роботи, ні рідних. Наче і не емігрантка, і не вдома”, — поділилася Марина зі Сватівщини.

Що говорить Україна?

Держава офіційно закликає повертатися, але визнає: це має бути добровільне й безпечне рішення. З 2024 року запущено кілька програм підтримки повернення (житло, кредити, реінтеграція), проте вони поки що охоплюють вузьке коло.

Попри інтеграцію, багато українців:

- щоденно читають українські новини;
- вчать дітей української;
- підтримують волонтерські ініціативи;
- платять податки в Україні або зберігають ФОП.

Тобто, залишаючись в Європі, багато хто не “емігрує”, а “тимчасово живе за кордоном” — із валізою пам’яті та надії.

У 2025 році люди стоять на перехресті: де-факто інтегровані, але емоційно й ідентично — вдома, в Україні. Це історія мільйонів. Але для кожного вона — своя. Тож запитання звучить не “коли”, а “як?”. Як зберегти себе, ідентичність, мову, надію — незалежно від кордонів.

02.08.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/121817-eoselja-pereselentsi-z-kreminnoi-ta-gromadi-mozhut-otrimati-dopomogu-na-ipoteku>

"«Оселя": переселенці з Кременної та громади можуть отримати допомогу на іпотеку

Розпочався новий етап реалізації Програми забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб Кременської міської територіальної громади на 2023-2027 роки. Йдеться про компенсацію частини першого внеску за іпотекою в межах ініціативи ««Оселя»».

Про це повідомляє Луганська обласна державна адміністрація.

Сума допомоги становить 50 % першого внеску за програмою ««Оселя»», але не більше 250 тисяч гривень.

Право на одноразову грошову допомогу мають громадяни України, які:

- зареєстровані на території Кременської МТГ та придбали житло за державною програмою ««Оселя»»;
- станом на 24.02.2022 були зареєстровані в Кременській МТГ;
- не мають у власності іншого житла (крім нерухомості на тимчасово окупованих територіях або в зоні бойових дій);
- отримали кредит за умовами ««Оселі»» для придбання житла після 01.07.2025 року;
- зареєстровані як внутрішньо переміщені особи;

- не брали участь в інших державних програмах забезпечення житлом;
- відповідають віковим обмеженням (від 18 до 70 років на момент погашення кредиту);
- не перебувають у санкційних списках;
- не відчували житло протягом 12 місяців до подання заяви.

"Нормативна площа квартири, що надається Позичальнику та його членам сім'ї становить не більше 52,5 кв. метрів загальної площі та додатково 21 кв. метр на кожного наступного члена сім'ї (не враховується нерухомість, розташована в районі проведення воєнних (бойових) дій або на території, яка перебуває в тимчасовій окупації, оточені (блокуванні)). Нормативна площа житлового будинку, що надається Позичальнику та його членам сім'ї, становить не більше ніж 62,5 кв. метра загальної площі та додатково 21 кв. метр на кожного наступного члена сім'ї", - йдеться в документі.

02.08.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/121830-u-xarkovi-zareestrovano-ponad-200-tisjach-vpo-jaka-situatsija-z-pereselentsjami-v-serpni>

У Харкові зареєстровано понад 200 тисяч ВПО: яка ситуація з переселенцями в серпні

Станом на 1 серпня в Харкові зареєстровано понад 205,2 тис. внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомляє Харківська Міська Рада.

"Серед ВПО - 12,6 тис. осіб з інвалідністю, майже 27 тис. дітей і близько 56 тис. пенсіонерів. Також до міста переїхали 109 багатодітних родин, 102 сім'ї опікунів, 10 прийомних сімей і один дитячий будинок сімейного типу", - йдеться в повідомленні.

Також, за інформацією міськради, в закладах загальної середньої освіти Харкова навчаються 16 тис. дітей-переселенців. З них понад 8 тис. перебувають у місті, решта - проживають в інших населених пунктах, але продовжують навчання дистанційно.

Для тимчасового проживання переселенців у Харкові функціонують 52 гуртожитки, де мешкають близько 6,7 тис. осіб. У місті також працюють хаби, які надають гуманітарну, юридичну та психологічну допомогу. Крім того, в усіх районах організовано роботу громадських кухонь, де можна безкоштовно отримати повноцінний обід.

Регіональні

28.07.2025

Суспільне Київ

<https://suspilne.media/kyiv/1077337-na-kiivsini-vikrili-rozkradanna-pid-cas-budivnictva-modulnih-budinkiv-u-mosuni/>

На Київщині викрили розкрадання під час будівництва модульних будинків у Мощуні

На Київщині викрили розкрадання благодійних коштів на будівництві модульних будинків для людей, які втратили житло в Мощуні.

Про це повідомляє Київська міська прокуратура.

У жовтні 2022 року директор приватної фірми уклав договір підряду з благодійною організацією, аби облаштувати тимчасові будинки для мешканців у Мощуні, які втратили своє житло під російського вторгнення.

Компанія зобов'язувалася виконати будівельні роботи, зокрема облаштувати фундаменти, водопровід та септики, за що отримала від фонду понад 1,1 млн грн.

Встановили, ціни на проведені роботи були частково завищені та виконані не у повному обсязі. Збитки благодійній організації становлять майже 470 тисяч гривень.

Згодом підприємець перерахував з рахунку товариства на власний рахунок 420 тисяч гривень, оформивши кошти як повернення раніше наданої ним допомоги.

28.07.2025

Суспільне Чернівці

<https://suspilne.media/chernivtsi/1077491-bagatokvartirni-budinki-dla-pereselenciv-u-chernivcah-na-akomu-etapi-budivnictvo/>

Багатоквартирні будинки для переселенців у Чернівцях: на якому етапі будівництво

У Чернівцях на вулиці Богдана Лепкого завершили земляні та бетонні роботи, а також частково виконали роботи під'їзного шляху до будинків, які мають звести для переселенців. Роботи мали завершити у квітні 2025 року, проте будівництво триває досі.

Про це в етері Українського радіо Чернівці розповів директор міського департаменту інфраструктури та благоустрою Ігор Ніколенко.

За словами Ніколенка, зараз прокладають мережі водопостачання, водовідведення та електропостачання.

Підрядник — "АРТ БУД СЕРВІС" — не виконав роботи вчасно через брак працівників та нестачу будівельних матеріалів. За словами Ніколенка, точної дати, коли завершиться будівництво, немає.

"Буде підписано продовження грантової угоди попереднього до серпня 2027-го року. І в угоді має так само передбачатися, що виконання всіх будівельних робіт і надання в експлуатацію цих житлових будинків має здійснюватися до цього терміну", — каже Ніколенко.

Будівництво багатоквартирних будинків на вулиці Лепкого, 9 та Лепкого, 10 розраховане на 144 квартири. Однокімнатних передбачається 90 квартир, двокімнатних — 48 квартир і трикімнатних — 6 квартир.

Що ще відомо про будівництво багатоквартирних будинків:

- Будинки на вулиці Лепкого 9, розраховані мінімум на 264 людини, а два будинки на вулиці Лепкого, 10 – мінімум на 351 людину.
- Будівництво здійснюють у межах проєкту організації "НЕФКО", який фінансує Європейський союз. Попередньо грант від Європейського союзу для Чернівців становив 10,5 мільйонів євро.
- З міського бюджету оплачують будівництво зовнішніх комунікацій водопостачання та водовідведення для будинків. Також за гроші з міського бюджету планують облаштувати протирадіаційне укриття, зробити благоустрій прибудинкових територій.
- Перші п'ять років у новобудовах зможуть жити виключно вимушені переселенці. Якщо надалі попиту на це житло серед переселенців не буде, будинки можуть використовувати як соціальне житло для вразливих груп людей. Як саме розподілятимуть житло, визначатиме міська рада спільно з організацією НЕФКО.

28.07.2025

Суспільне Черкаси

<https://suspilne.media/cherkasy/1077013-bezoplatne-navcanna-abiturienti-z-okupovanih-teritorij-maut-pilgovi-umovi-vstupu-do-navcalnih-zakladiv-cerkasini/>

Безоплатне навчання: абітурієнти з окупованих територій мають пільгові умови вступу до навчальних закладів Черкащини

Студенти з тимчасово окупованих територій мають право здобути вищу чи професійно-технічну освіту в Україні, зокрема в навчальних закладах Черкащини. Держава передбачила для таких абітурієнтів пільгові умови вступу, безоплатне навчання, проживання у гуртожитку та щомісячна стипендія.

Щоб отримати пільги, абітурієнтам потрібно підтвердити свій статус вимушених переселенців, розповів Суспільному начальник управління освіти і науки обласної військової адміністрації Валерій Данилевський.

До Черкас Аміна Шуткіна переїхала у 2014 році з Луганщини. Її рідний Красний Луч нині в російській окупації, розповіла вимушена переселенка. Своє майбутнє дівчина вирішила будувати у Черкасах, тому в 2024 році стала студенткою Черкаського державно-технологічного університету:

"У мене недостатньо балів було з НМТ, і через це не вдалося відразу вступити на бюджет. А потім коли сказали, що здала гарно сесію, то тоді відкрилося бюджетне місце і я змогла поступити на бюджет. Спеціальність, яку я обрала — політична філософія".

Як внутрішньо переміщена особа, могла б безоплатно жити і у гуртожитку, втім, помешкання винаймає, бо так комфортніше, розповіла Аміна.

З початку повномасштабної війни, для переселенців стали домом кімнати університетського гуртожитку, розповіла його завідувачка Любов Романенко:

"Було виділено 31 кімнату. В перші дні складно було знайти приміщення, але зараз 31 кімната у нас виділені для вимушених переселенців. В одній з кімнат студенти проживають із Херсона, але вони поїхали на канікули".

За словами пані Любові, в університеті облаштували спортзал, відкрили швейну майстерню та кімнату краси, аби ті, хто втратив дім, міг розвивати свої вміння.

У гуртожитку нині мешкає Анна Бабаєва з Краматорська, проживання тут для внутрішньо переміщених осіб безоплатне:

"Я безплатно тут проживаю, єдине за що плачу — комунальні послуги, якими я користуюся".

За словами декана факультету гуманітарних технологій Наталії Махині, в закладі освіти здобувають студенти з різних територій, які нині в окупації, вони мають пільгові умови для вступу та навчання:

"Коли абітурієнти вступають у заклад вищої освіти, вони зазвичай подають документи, які підтверджують їхню пільгу і відповідно тоді вони мають свої умови вступу. Якщо, наприклад, вони вступили на контракт, то потім, коли у нас з'являється місце на тому чи іншому курсі, ми таких студентів переводимо з контрактної на бюджетну форму навчання".

Абітурієнти з тимчасово окупованих територій можуть вступити до українських закладів вищої освіти за спрощеною системою, розповів під час брифінгу начальник управління освіти і науки обласної військової адміністрації Валерій Данилевський:

"Для внутрішньо переміщених осіб передбачені спеціальні бюджетні місця, держава забезпечує стипендією студентів, які навчаються на денній формі та безплатним проживанням в гуртожитку. Вони можуть вступати без складання національного мультипредметного тесту, без українських документів про освіту, також можливий вступ дистанційно".

Приймання заяв на вступ до бакалаврату триватиме до 1 серпня, а до магістратури розпочнеться з 8 по 25 серпня, додав Валерій Данилевський.

Подавати заяви до Черкаського державного технологічного університету майбутні студенти розпочали з 19 липня, розповів відповідальний за вступну кампанію Олександр Скорик:

"До нас звернулося 28 людей, які зареєстрували себе як пільгові категорії, зокрема вимушені переселенці. Порівняно з минулим роком пільгових категорій трошки менше".

30.07.2025

Суспільне Миколаїв

<https://suspilne.media/mykolaiv/1078691-budinki-dla-vpo-v-gromadi-na-mikolaivsini-zivut-pereselenci-z-hersonsini-ta-doneccini/>

Будинки для ВПО: в громаді на Миколаївщині живуть переселенці з Херсонщини та Донеччини

У селищі Доманівка на Миколаївщині встановили чотири модульні будинки завдяки допомозі від Королівства Данія. Туди заселяють внутрішньо переміщених осіб з інших регіонів України. У серпні 2025 року планують встановити ще чотири будинки.

Про це кореспондентам Суспільного розповів селищний голова Віктор Власюк.

Станом на кінець липня 2025 року з 14 тисяч людей у Доманівській громаді понад тисяча — ВПО. Завдяки допомозі від Королівства Данія для них у громаді встановлюють модульні будинки, розповів селищний голова.

"Чотири будиночки планується до нас завезти 20 серпня, встановити. Встановлення відбувається з підключенням до усіх комунікацій — максимум протягом тижня. Паралельно ми працюємо з Фондом відбудови України щодо відбору імовірних мешканців цих будинків. Я думаю, що до запуску будинків у нас вже будуть ще чотири сім'ї, які будуть влаштовані у ці будиночки", — розповів Віктор Власюк.

Королівство Данія — головний партнер Миколаївщини, ця держава за три роки надала регіону допомогу на суму майже 170 мільйонів євро, каже заступник голови обласної військової адміністрації Микола Марінов.

"Данія вже підписала з нами трирічний контракт, тобто на три роки вперед Миколаївська область вже має свій рядок у бюджеті Королівства Данія під фінансування. Тому маємо надію, що ці три роки минуть і у нас буде подальша співпраця", — сказав Марінов.

Олександра родом зі Скадовського району Херсонської області. Її родина жила в окупації півроку. Втім, коли окупаційна влада почала змушувати брати російські паспорти — сім'я виїхала і почала шукати прихисток.

"Нам сказали, що піде діло до того, що нам потрібно буде міняти паспорти з українських на російські, і дітей здавати до російськомовної школи. Почувши це, ми, довго не думаючи, взяли дітей, знайшли перевізника і виїжджали через Запоріжжя — через Василівку, через "сіру зону. Платили гроші — з кожної людини 6 000 гривень", — розповіла Олександра.

До Доманівки родина приїхала влітку 2023 року, жили на різних квартирах. Чоловік працює на місцевому підприємстві. У подружжя двоє синів, чекають ще одного хлопчика.

Уродженка Донеччини Оксана Солодаєва розповіла, жила у Покровському районі, була поранена внаслідок російського обстрілу, у вересні 2024 року чоловік привіз її із сином до рідної Миколаївщини, а сам продовжує захищати Україну. Жінка каже, новий будинок дуже сподобався.

"Особливо вікна у підлогу та і в будиночку у принципі все є: і холодильник, і пічка, і все. Ну а меблі, ліжка — то все таке, наживне. Душова кабінка, все у ванній є — машинка, бойлер", — розповіла жінка.

План допомоги Миколаївщині від Данії на наступні три роки передбачає ще понад 200 мільйонів євро, повідомив заступник голови Миколаївської ОВА Марінов.

01.08.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/dlia-pieriesielentsiv-iz-mariupolia-planuiut-pobuduvati-kvartal-iz-8-budinkiv-u-bilii-tsierkvi/>

Для переселенців із Маріуполя планують побудувати квартал із 8 будинків у Білій Церкві

7 липня 2025 року Кабінет Міністрів України затвердив постанову «Про реалізацію експериментального проєкту щодо забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб із Маріупольської міської територіальної громади». Тоді ж Маріупольська міська рада анонсувала початок будівництва повноцінного кварталу муніципального житла для маріупольців у Білій Церкві, що на Київщині.

Про це повідомляє Східний Варіант у своєму матеріалі.

Після окупації Маріуполя міська рада евакуювалася на підконтрольні Україні території, де продовжила свою діяльність. Тоді настрої будувалися навколо швидкої деокупації міста та збереження ресурсів для його відбудови. Для цього міські чиновники зберегли частину штату комунальних підприємств, направивши їхню роботу на підтримку переселенців. Зокрема, через гуманітарні центри «ЯМаріуполь». Допомога міжнародних донорів та скорочення персоналу дозволили зекономити 1,5 млрд гривень у міському бюджеті за 2022 рік. Станом на зараз сума зекономлених коштів у маріупольській громаді — понад 5 млрд гривень.

З 2022 року виконавчий комітет Маріупольської міської ради реалізує програму «ЯМаріуполь. Житло», мета якої полягає в оренді та ремонті державних гуртожитків, щоби після заселити туди переселенців громади.

На зараз відкрили вже 3 гуртожитки в Дніпрі та 1 поверх гуртожитку в Києві. Тимчасове житло отримали понад 1000 людей. Ремонти нових гуртожитків тривають у Запоріжжі, Кропивницькому та Чернівцях.

Тому зекономлені кошти також вирішили інвестувати в нову програму, яка передбачає побудову кварталу з 8 будинків для переселенців із Маріуполя в Білій Церкві. Про це Східному Варіанту розповів заступник міського голови Маріуполя Денис Кочубей.

27 млн доларів — вартість будівництва кварталу з 8 багатоповерхових будинків.

За задумом, для переселенців із Маріуполя побудують квартал із 8 багатоповерхових будинків у Білій Церкві. Це будинки різного розміру — від 4 до 9 поверхів. Планується облаштувати 524 квартири, в яких проживатиме понад 1500 переселенців.

Попередня вартість проєкту — 27 млн доларів, або 1 млрд 130 млн гривень за сьогоднішнім курсом. Тож зекономлені кошти Маріупольської громади зможуть повністю покрити будівництво першого кварталу.

«Ми уклали договори з адміністраціями Києва та Білої Церкви — за їхній кошт до будинків підведуть комунікації. Також Біла Церква виділила нам ділянку, на якій можна побудувати не 1 квартал, а 3. І надалі ми хочемо розвивати цю ідею і будувати більше такого житла. Ділянка, яка передана нам у користування, фактично після будівництва стане територією нашої громади, тобто є захищеність інвестицій грошей міста. Розглядаються вже й інші міста для такого будівництва. Потенційно можуть бути Львів, Дніпро, Одеса», — розповідає Денис Кочубей.

Майбутній квартал побудують неподалік центра міста, каже заступник мера. Поруч будуть школи, дитячі садки, лікарні, магазини — усе необхідне для життя. Такий проєкт вигідний для Білої Церкви, адже місто тільки завдяки будівництву отримає близько 400 нових робочих місць.

Хоч постанова прийнята Кабінетом Міністрів, та потребує технічних уточнень та затвердження додаткових положень про всі механізми її роботи. Наприклад, про механізм розподілу житла. Очікується, що ця робота триватиме до кінця цього року. І тоді будівництво першого кварталу може початися навесні 2026 року.

Побудоване житло насамперед буде здаватися в оренду для переселенців із Маріуполя, каже Денис Кочубей. Але на пільгових умовах. Вартість оренди квартир буде нижче від ринкової, не більше 30% від середнього доходу сім'ї.

«Міністерство соціальної політики визначило, що вартість оренди має становити 5 тисяч гривень на місяць. Але ми працюємо над тим, щоб можна було синхронізувати поточні державні програми компенсації вартості житла або субсидій, щоб ще більше здешевити цю вартість оренди до трьох або чотирьох тисяч гривень на місяць», — каже Кочубей.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

17.05.2024

ГО “Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10099>

Фонд муніципального (соціального) орендного житла: новий інструмент підтримки ВПО

11 липня 2025 року набрала чинності Постанова Уряду №796. Її основна мета – створення нової моделі забезпечення соціальним житлом окремих категорій громадян, зокрема внутрішньо переміщених осіб (ВПО), шляхом створення системи орендного житла, що перебуватиме у власності громад. Ми розпочинаємо серію публікацій про цей новий інструмент підтримки ВПО.

Плановано, що цей експериментальний проєкт триватиме два роки. Під час його реалізації не діятимуть Постанова Уряду №470 про правила обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень та Постанова Уряду №682 про порядки взяття громадян на соціальний квартирний облік, надання соціального житла та деякі інші. Після завершення експериментальної фази, з урахуванням отриманих результатів і внесенням змін до законодавства, передбачено масштабування цієї моделі на всю країну.

Що таке фонд муніципального (соціального) орендного житла?

Це комплекс квартир у багатоквартирних будинках, які зводяться в межах експериментального проєкту. Будівництво фінансується за рахунок місцевих бюджетів, а також може підтримуватися кредитними та грантовими ресурсами, коштами міжнародної технічної допомоги, урядів іноземних держав, міжнародних організацій та донорських установ.

Замовниками будівництва виступатимуть органи місцевого самоврядування (ОМС) та військові адміністрації (ВА) населених пунктів. Вони можуть здійснювати ці функції самостійно або передавати їх іншим суб'єктам на підставі договору доручення відповідно до законодавства.

Муніципальне житло має відповідати всім чинним будівельним нормам, включно з вимогами інклюзивності та цивільного захисту, зокрема наявності укриттів. Квартири у таких будинках передаватимуться мешканцям із завершеними внутрішніми оздоблювальними роботами.

Крім того, ОМС та ВА можуть встановлювати додаткові вимоги до такого житла. Для його зведення дозволяється застосовувати типові проєкти та проєктні рішення повторного використання.

Хто може отримати муніципальне (соціальне) орендне житло?

Право на отримання такого житла матимуть лише ті сім'ї, які одночасно відповідають усім визначеним критеріям:

Відсутність житла або непридатне для проживання житло. Родина не має власного житлового приміщення площею більше ніж 13,65 кв. м на одну особу, розташованого на території, де не ведуться бойові дії і яка не є

тимчасово окупованою відповідно до Переліку Мінрозвитку. Якщо житло зруйноване або пошкоджене до стану, непридатного для проживання, інформація про це має бути внесена до Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна або підтверджена актом комісійного обстеження чи звітом із технічного обстеження.

Наявність зайнятих або зареєстрованих у службі зайнятості членів сім'ї. У сім'ї є особи, які працюють, проходять службу, зареєстровані як фізичні особи-підприємці чи здійснюють незалежну професійну діяльність не менше 6 місяців. Допускається також, що члени сім'ї можуть бути зареєстровані як безробітні або такі, що шукають роботу, і отримувати дохід, підтверджений даними Державної податкової служби, Пенсійного фонду чи Державної служби зайнятості.

Обмежений рівень доходів. Середньомісячний сукупний дохід родини має бути меншим за суму, визначену за спеціальною формулою, передбаченою Постановою Уряду №796.

Належність до наступних категорій.

1. За соціальною ознакою:

- ВПО в межах тієї території, де вони перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО, і при цьому не отримують допомогу на проживання відповідно до Постанови Уряду №332 або відмовилися від неї відповідно або субсидію на оренду житла відповідно до Постанови Уряду №1225
- постраждалі від домашнього насильства або жорстокого поводження в сім'ї (крім кривдника) за умови підтвердження цього факту;
- діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, після завершення перебування в закладах для таких дітей, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях або після закінчення строку піклування, а також особи з їх числа за відсутності власного житла;
- дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім'ї;
- багатодітні сім'ї;
- сім'ї з дітьми до 3 років;
- особи з інвалідністю та сім'ї, у складі яких є діти з інвалідністю;
- особи, які потребують постійного догляду або підтриманого проживання, а також сім'ї, де є такі особи.

2. Ветерани війни та члени їхніх сімей:

- учасники бойових дій;
- особи з інвалідністю внаслідок війни.

3. Члени сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

4. Особи, які були позбавлені особистої свободи через збройну агресію РФ, після їх звільнення, а також сім'ї, де є такі особи.

5. За професійною ознакою:

- медичні працівники державних і комунальних закладів охорони здоров'я, що працюють у відповідній громаді;
- педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники державних і комунальних закладів освіти;
- працівники підприємств житлово-комунального господарства державної або комунальної форми власності;
- соціальні працівники;
- військовослужбовці.

ОМС або ВА можуть, з урахуванням чинного законодавства, встановлювати додаткові категорії осіб, яким може надаватися муніципальне (соціальне) орендне житло залежно від потреб відповідної територіальної громади.

ОМС або ВА проводять аналіз потреб у наданні муніципального (соціального) орендного житла з метою визначення черговості надання житла. При встановленні пріоритету враховуються:

- строк перебування на обліку для отримання житла;
- кількість категорій, до яких належить особа.

Правила визначення пріоритету:

- якщо особа одночасно відповідає кільком категоріям, перевагу має та, що відповідає найбільшій кількості категорій;
- якщо кількість відповідних категорій однакова, перевага надається особі, яка найдовше перебуває на соціальному квартирному обліку або обліку громадян, що потребують тимчасового житла, у відповідній територіальній громаді.

Інформація про перелік доступного муніципального (соціального) орендного житла публікується:

- на офіційних веб-сайтах органів місцевого самоврядування або військових адміністрацій;
- на ресурсах операторів житла (з дотриманням вимог законодавства щодо захисту персональних даних). Оператори житла – це юридичні особи комунальної форми власності, яка здійснює управління муніципальним (соціальним) орендним житлом або будівництво та управління таким житлом;
- у формі відкритих даних на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних — не пізніше ніж через п'ять робочих днів після підписання договору оренди.

В наступній публікації ми розповімо про підстави для вселення в муніципальне (соціальне) орендне житло.

28.07.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/mayzhe-600-lyudey-proyshly-reabilitatsiyu-u-tsentrah-yamariupolzdorovya

Майже 600 людей пройшли реабілітацію у центрах "ЯМаріуполь.Здоров'я". Серед них – українські захисники!

На базі двох медичних центрів в Києві та Одесі створені сучасні умови для фізичної реабілітації. Команда мера Маріуполя Вадима Бойченка сформувала потужні команди фахівців, які допомагають відновитися після травм опорно-рухового апарату, неврологічних та кардіологічних захворювань. За час роботи до центрів вже звернулися 577 людей.

Серед них – військовослужбовець Дмитро. Він киянин, у 2023 році отримав важке поранення ноги на Запорізькому напрямку. Пережив кілька операцій, після чого виникла потреба у реабілітації. Йому порадили центр "ЯМаріуполь.Здоров'я".

"Майже місяць проходив реабілітацію. Терапевти були дуже лояльні, надали індивідуальну програму. Виконував усі рекомендації й нога стала набагато краще себе почувати", - розповів Дмитро

У центрах працюють лікарі фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевти, терапевти мови і мовлення та психологи. Завдяки спільній роботі вдається успішно відновити якість життя після травм.

31.07.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/prodovzhuyemo-renovatsiyu-nayavnykh-budivvel

Продовжуємо реновацію наявних будівель

Задля оперативного забезпечення нашої громади житлом продовжуємо реновацію наявних будівель, перетворюючи їх на якісне соціальне житло. Вже створено 4 такі об'єкти у Києві та Дніпрі, які забезпечили житлом 1 349 маріупольців. Триває робота ще над трьома будівлями, які зможуть розмістити ще 741 людину.

Чернівці. Завершено основні будівельні роботи. Наразі триває фарбування стін і стель, укладання плитки, монтаж електропроводки та пожежної сигналізації. Після завершення ремонту в будівлі буде розміщено центр підтримки «ЯМаріуполь».

Кропивницький. Виконуються фасадні роботи, шпаклювання, фарбування стін, монтаж електропроводки, водопровідної та каналізаційної систем, а також пожежної сигналізації. Після завершення ремонту у приміщенні також діятиме центр підтримки «ЯМаріуполь».

Запоріжжя. Тривають монтажні роботи з проведення водопроводу, електропроводки та каналізації. Після завершення ремонту тут відкриються побутовий центр «ЯМаріуполь» та медичний хаб «ЯМаріуполь.Здоров'я».

У всіх будівлях передбачено облаштування кімнат для маломобільних груп населення на першому поверсі.

31.07.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєш Сунпорт Сервісез»

<https://u-lead.org.ua/news/696>

Не просто зберегти — відновити: як працює евакуйований архів Бахмутської громади

Чи можна відновити роботу архіву громади в умовах війни — далеко від дому, в іншому регіоні, з обмеженими ресурсами? Бахмутська громада довела: так.

Сьогодні в приміщенні колишньої школи на Хмельниччині знову кипить робота: тут функціонує архів Бахмутської громади. Виділили класи, обладнали стелажми, перенесли кожну справу — вручну, з дотриманням обліку. Архів працює, як раніше: надає довідки про стаж, майно, забудову, витяги та копії рішень виконкому, ради тощо.

Та за кожною такою справою — не лише технічна робота, а й довіра. Людина звертається до архіву, бо знає, що там збережене її право, її історія. І саме тому — архіви важливо не просто зберігати, а й підтримувати їхню роботу навіть у найскладніших обставинах.

Чому так важливо рятувати архіви?

Архів — це не просто папери. Це те, що зберігає безперервність роботи громади. У ньому — документи, що підтверджують право власності, рішення виконкому, трудові книжки, плани забудови, історії життя. Без них люди не можуть оформити пенсію, довести право на землю чи отримати довідку для суду.

«Документи — це не жарти. Люди звертаються по підтвердження стажу, права на землю, оформлення будинків і квартир. І якщо архіву нема — ці документи ніколи не знайти», — каже Марина Іванушкіна, колишня керуюча справами виконкому Бахмутської міської ради.

У мирний час цю систему часто сприймають як щось рутинне. У воєнний — вона стає критично важливою. Бо від того, чи вдасться зберегти документи, залежить і доля майна, і доля людей.

«Це не лише адміністративна пам'ять. Це історія людей, їхні права, їхнє майбутнє. Без архіву ми втрачаємо не тільки документи — ми втрачаємо частину себе», — наголошує Вікторія Троценко, керівниця Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» в Донецькій області. Вона підкреслює: збереження архівів — це також питання безпеки. «Росіяни добре розуміють цінність архівів. Під час окупації вони їх вивозять. І ми маємо усвідомлювати:

йдеться не просто про папери, а про персональні дані, про історію громад, яку можна використати проти них».

Як Волочиська громада стала надійним партнером для релокації

Коли постало питання, куди саме перевозити архів Бахмутської громади після евакуації, Юлія Мироненко — начальниця архівного відділу — вже перебувала в селі Ріпна на Хмельниччині. Це її рідне село, і саме в тій школі, яку вона колись закінчувала, згодом і розмістився архів.

«Це моя школа, — розповідає Юлія. — Тут зараз старостат, фельдшерсько-акушерський пункт, і кілька вільних класів. Я звернулася до представників громади, щоб дізнатися, чи є плани на це приміщення».

Олеся Хрущ, начальниця юридичного відділу Волочиської міської ради, розповідає: громада одразу відреагувала на запит Бахмутської команди й підтримала їхнє рішення.

«Ми відреагували на звернення керівниці архіву одразу — розуміли, що ці документи потрібно було терміново рятувати. Вона сама обрала приміщення, яке відповідало технічним характеристикам: площа, вологість, температурний режим — усе перевірила. Наш міський голова дав згоду, і ми підтримали процес з оформленням».

Так архів почав готуватися до евакуації. Це було вже вдруге, адже спочатку архів вивезли на Дніпропетровщину, однак там не знайшлося належного приміщення. Окремим викликом став пошук транспорту, адже архів великий і перевезти тонни документів не так-то й просто. Як пригадує Марина Іванушкіна, фуру для перевезення надало місцеве сільськогосподарське підприємство. Архів вантажили вручну: знімали віконні рами, обмотували коробки, укладали на піддони — усе для того, щоб вмістити в кузов зерновоза.

«Юлія Миколаївна сказала: «Я поїздом назад не поїду. Я з зерновозом, я вже домовилася з ними, буду супроводжувати архів». Отак в красивій сукні сіла Юлія Миколаївна — і поїхала з усім вантажем. Це було і смішно, і страшенно зворушливо водночас».

Коли фура прибула, у селі про це вже знали — приїзд архіву став справжньою подією. Мешканці, особливо — працівники місцевого відділу освіти, молоді та спорту — зібралися, щоб зустріти вантаж і допомогти з перенесенням архіву до школи.

Близько року команда вручну впорядковувала документи, частину — на місці, частину — переносили в нові стелажі, коли ті з'явилися. Перший час усе зберігали просто на картоні.

«Ми викладали справи, перекладали, потім зібрали стелажі. Частину придбали за бюджетні кошти, частину отримали від міжнародних партнерів. І зараз уже все повністю систематизовано, всі 100%, хоча частина ще стоїть на піддонах. Але все обліковане і доступне».

Сьогодні архів функціонує. Юлія Мироненко каже, що принципово у їхній роботі нічого не змінилося — окрім адреси:

«Ми й далі даємо довідки. До нас звертаються як громадяни, так і юридичні особи, за підтвердженням стажу для нарахування пенсій, довідками про земельні ділянки, перейменування вулиць міста».

Це не про папери — це про людей

У розмові з Вікторією Троценко, керівницею Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» в Донецькій області, особливо відчувається гордість за громади, які змогли зберегти не лише свої документи — а й свою сталість, відповідальність, людське обличчя в нелюдських обставинах. Бахмутська громада — серед них.

«Бахмутська громада — це приклад стійкості й далекоглядності. Вони подумали про архів ще тоді, коли майбутнє було абсолютно невизначеним», — каже Вікторія. — «І вони не просто вивезли папери — вони відновили роботу, щоб люди далі отримували довідки, щоб збереглась історія».

Не всі громади мали таку можливість. Деякі втратили свої архіви назавжди — під обстрілами чи під окупацією. В інших залишилися лише фрагменти, які вдалося врятувати. Тому історія Бахмутської громади — не просто технічна інструкція. Це доказ того, що навіть у хаосі можна діяти відповідально.

«У документах — персональні дані, історії життя. Якщо ми це втрачаємо, ми втрачаємо не лише інформацію, а й частину ідентичності», — наголошує Вікторія. — «Це важливо розуміти кожній громаді, особливо тим, хто сьогодні прифронтовий.»

В Україні наразі не існує централізованої моделі, яка б передбачала заздалегідь визначені безпечні місця зберігання, логістику чи пункти оцифрування. Тому на плечі громад лягає відповідальність — приймати рішення самостійно, швидко і без чітких інструкцій.

Під час зустрічей із громадами Донеччини експерти «U-LEAD з Європою» часто обговорюють не лише організацію діловодства в умовах воєнного стану, а й архівну справу, каже Вікторія Троценко:

«Розбираємо конкретні ситуації, надаємо рекомендації щодо дій у кризових умовах. І завжди наголошуємо: чіткий план на випадок нагальної потреби — обов'язковий. Нехай цей план ніколи не знадобиться. Але якщо він буде — рятувати архів стане набагато простіше. Бахмутська громада показала, що це можливо», — підсумовує вона. — «І що навіть у найскладніших умовах можна зберегти головне — довіру людей і зв'язок із минулим».

01.08.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/groshi-hodyat-za-lyudynoyu-pro-zminy-shhodo-dopomogy-vnutrishno-peremishhenym-osobam-starshogo-viku-osobam-z-invalidnistyu-dlya-otrymannya-soczialnyh-poslug-staczionarnogo-doglyadu-ta-pi/>

«Гроші ходять за людиною»: про зміни щодо допомоги внутрішньо переміщеним особам старшого віку, особам з інвалідністю для отримання соціальних послуг стаціонарного догляду та підтриманого проживання

Благодійний фонд «Схід SOS» продовжує розповідати про важливі оновлення у законодавстві, що впливають на надання допомоги людям, які постраждали внаслідок війни.

Сьогодні ділимося змінами до постанови Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2024 р. №888. У ній розглядаються деякі питання щодо реалізації експериментального проєкту з організації надання внутрішньо переміщеним особам старшого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною».

Сам проєкт передбачає фінансування соціальних послуг для цієї категорії громадян коштом державного бюджету та залучення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, надавачів соціальних послуг та територіальних громад для того, щоб ВПО старшого віку та люди з інвалідністю мали належну соціальну підтримку на місцях.

Ці зміни особливо важливі для громад, адже вони дозволяють використовувати державні кошти для оплати послуг, які вже фактично були надані людям. Таким чином громади зможуть уникнути юридичних прогалин, які раніше ускладнювали фінансування таких послуг, і не втрачати кошти через прогалини в законодавстві.

У змінах до цієї постанови від 30 травня 2025 року передбачаються такі оновлення:

- якщо надавач соціальних послуг не отримав бюджетні кошти за надані соціальні послуги у зв'язку зі смертю отримувача цих послуг, Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю переказує ці кошти з рахунку померлого надавачу;
- якщо отримувач соціальних послуг, протягом 10 днів після отримання коштів, не розрахувався з надавачем цих послуг, то кошти повертаються Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю на наступний день після спливу терміну;
- крім того, уточнено механізм дій Нацсоцслужби у випадку виявлення порушень у сфері надання соціальних послуг. Зокрема, врегульовано порядок складання актів перевірки, інформування про виявлені порушення, контроль за їх усуненням, а також підстави для

виключення надавача із переліку та припинення фінансування. Уповноважені органи зобов'язані своєчасно повідомляти отримувачів про припинення послуг та забезпечувати їх перенаправлення до інших надавачів;

- відтепер отримати послуги можуть внутрішньо переміщені особи літнього віку та люди з інвалідністю, яким встановлено IV групу рухової активності (раніше таке право мали ті, кому було встановлено V групу рухової активності).

Перелічені оновлення мають позитивно вплинути на процес отримання внутрішньо переміщеними особами старшого віку та людьми з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання на місцях, а також зробити його ефективнішим завдяки новим механізмам запобіганню фінансовому зловживанню.

Водночас експертки й експертки БФ «Схід SOS» продовжують наголошувати на темі надмірних вимог, які висуваються до надавачів соціальних послуг, а саме:

- обмеження чисельності підопічних до 35 осіб на заклад;
- розміщення підопічних в однокімнатних або двокімнатних кімнатах;
- вимоги, щоб місця надання послуг у міській місцевості знаходилися в межах 800 метрів від зупинок громадського транспорту, а в сільській місцевості – наявність громадського транспорту.

Багато закладів стаціонарного догляду не мають змоги відповідати зазначеним вимогам у поточних умовах. Про це йшлося також у звіті фонду за результатами міжнародної моніторингової місії до закладів стаціонарного догляду для людей старшого віку та людей з інвалідністю, який відбувся у травні в Черкаській, Кіровоградській, Вінницькій, Тернопільській, Івано-Франківській та Львівській областях. Представники «Схід SOS» адвокатують послаблення цих вимог, щоб більше надавачів соціальних послуг могли взяти участь у цьому проєкті і надати допомогу більшій кількості внутрішньо переміщених людей старшого віку та людей з інвалідністю. Це особливо важливо через масову евакуацію представників маломобільних груп населення з територій активних бойових дій.

29.07.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/u-chernivetskii-oblasti-simi-vnutrishno-peremishchenykh-osib-z-troma-ta-bilshe-ditmy-mozhut-vziaty-uchast-u-proiekti-hroshova-pidtrymka>

У Чернівецькій області сім'ї внутрішньо переміщених осіб з трьома та більше дітьми можуть взяти участь у проєкті «Грошова підтримка»

У Чернівецькій області сім'ї внутрішньо переміщених осіб з трьома та більше дітьми можуть взяти участь у проєкті «Грошова підтримка».

Цю ініціативу впроваджує «Благодійний фонд «СОС Дитячі Містечка», а спрямована вона на покриття витрат за оренду житла терміном до 6 місяців.

Для того, щоб отримати грошову благодійну допомогу потрібно надіслати лист-звернення на електронну адресу office@sos-ukraine.org

Щоб реєструватись в програмі цільової грошової благодійної допомоги, офіційному представнику сім'ї необхідно заповнити анкету за <https://forms.office.com/e/Jn8RtpABFf>

З більш детальною інформацією можна ознайомитись за посиланням <https://sos-ukraine.org/.../sos-dytyachi-mistechka.../>